

MAGYAR LAJDAK

3 Lei

Taxa postală plă-
sprobării Dir. C

„Otthon” Írók és Hírlapírók köre
MAGYARLAJDAK
BUDAPEST, VII. kerület, 9-11.

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 195 (1341) szám. * Szombat, 1936 augusztus 29

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Távíratilag hazarendelték az összes szünidőző minisztereket

Nagy izgalmak a belpolitikában. — Teljes minisztertanácson
döntenek a szélső jobboldaliak elleni állásfoglalásról

Bucuresti. Saját tud. A román belpolitikában a jelek szerint komoly események készülnek. Jellemző, hogy maga a miniszterelnök is jóval tovább szándékozott nyaralóhelyén tartózkodni, csak a rendkívüli események miatt volt kénytelen vakációját megrövidíteni. Most ugyanez történik a többi miniszterekkel is, akik még szabadságon vannak. A miniszterelnök, egyetértve Dinu Bratianuval, távíratilag hazarendelte őket. Pop Valer igazságügy-miniszter Ardealból, Anghelescu Moldvából jött a fővárosba hívására és utban vannak már Bucuresti felé azok a miniszterek is, akik külföldi üdülőhelyeken ápolják egészségüket.

Ezek a tények rendkívül izgalmat váltottak ki politikai körökben. Az összes miniszterek hazahívását arra magyarázzák, hogy a miniszterelnök szigorú intézkedéseket akar foganatosítani a szélső jobboldaliak ellen, amire vonatkozólag azonban csak teljes minisztertanácson lehet dönteni.

Ezt a belátást több körülmény siettetie. Az első: a király elkedvetlenedése, a sűrűn ismétlődő terrorisztikus cselekmények miatt, ami a sinaiai esemény utáni Inculetz és Tatarescu kihallgatásain kifejezésre jutott. A második: a Nemzeti Parasztpártban megindult mozgalom, a taranista gárdák szervezeteinek kiegészítésére és készenléthben tartására. Hogy ezt a Nemzeti Parasztpárt mennyire komolyan veszi, az kitűnik a felhívásból is, amelyet a gárdákhoz akart intézni, de melynek nyilvánosságra hozatalát megakadályozták. Ebben a felhívásban készenlétre szólítja fel a párt a taranista-gárdákat, hogy bármikor tudjanak válaszolni a fenyegetőzéseknek.

A harmadik körülmény, hogy

magában a liberális pártban is vannak a jobboldaliakkal szemben való erélyes fellépésnek hívei. Így az úgynevezett H-csoport, a fiatal liberálisok csoportja, amelynek véleményét a miniszterelnök nem szokta figyelmen kívül hagyni, sőt, a kormány egyes tagjai is követelik a szélsőségesek megrendszabályozását.

A miniszterelnök egyébként tegnap tateszközést folytatott Dinu Bratianuval, amiben résztvett Anghelescu hadügyminiszter is, s ennek különös jelentőséget tulajdonítanak, mert Anghelescu nem tagja a liberális pártnak, tehát nem pártügyet beszéltek meg. Egygel több ok tehát feltételezni, hogy a szélső jobboldaliakkal szemben való fellépést készíti elő. Erre következtetnek abból a hosszas tanácskozásból is, melyet tegnap Pop Valer igazságügyminiszter, Inculetz belügyminiszter, Sergiu Dimiriu belügyi államtitkár, Paralianu csendőrfőparancsnok és Cernat sziguranca vezérigazgató lefolytattak.

Tatarescu tegnap Sinaiába utazott, ahol újabb kihallgatáson jelent meg a király előtt. Kormánykörökben úgy tudják, hogy a miniszterelnök ez alkalommal emlékiratot nyújtott át az uralkodónak, amelyben rámutat azokra az intézkedésekre, amelyeket a rend fenntartása érdekében foganatosíthatónak véli. Ez az emlékirat fogja a vita alapját képezni azon a minisztertanácson, amelyet valószínűleg a hét végén fognak megtartani és amely

elhatározó szó lesz a kormány sorsa, illetve a terrorisztikus mozgalmak megfékezése kérdésében.

A kormánypárt ifjú csoportja nagy tisztogatást követel az ország első megyéjében.

Bucuresti. Saját tud. A H-csoport közleményt tett közzé a lapokban. Leszögezi, hogy azok a jelentések, amelyeket a H-csoport az ilfov megyei prefekturán történt visszaélésekre vonatkozólag a belügyminiszternek tett, a megindított vizsgálatnak már legelső eredményeiben beigazolódnak nyertek. Ezért szükséges, hogy a vizsgálat Solacolu megyefőnök egész ügykezelésére kiterjesszék és hogy a belügyminiszter csapja el a megyefőnököt, ha már neki magának nincs annyi jóérzése, hogy önként távozzék.

Pamfil Seicaru fejtenetést ad Goga németbarát nyilatkozatáról.

Bucuresti. Saját tud. A Curentul mai számában Pamfil Seicaru foglalkozik Goga Octavian nyilatkozatával. Kifejti, hogy a Németországgal való barátság nem volna hátrányos dolog, de viszont itt van Magyarország. Németország nem látszik hajlandónak a román-német viszony megalapozásának első lépéseiként biztosítani határaink épségét.

Kétségtelen — fejezi be cikkét a Curentul, — hogy a német nagyvezérkar szempontjából nagyobb értéket képviselhet Románia, mint Magyarország. Gazdasági szempontból is van Romániának vonzóereje Németországra. Így a petróleum, a Fekete-tenger, Duna-torkolat, stb. De viszont a Romániával való összeharátkozás Németország számára csak egy jövőbeli eshetőség, míg a német-magyar barátság jelenlegi valóság, amit a két állam vezérkarainak közös munkája is minduntalan kifejezésre juttat.

Ez tehát okosságra int, annak ellenére, hogy Goga észrevételei figyelemreméltóak.

Német-japán katonai egyezmény jött létre Tokióban (?)

Párisi vélemény Reichenau tábornok látogatásáról

Párisból jelentik: Az itteni politikai és katonai körökben nagyobb feltűnést keltett az a hír, hogy Reichenau német tábornok Tokióban volt látogatásban. Ezzel kapcsolatban az a nézet vált általánossá, hogy az orosz fegyverkezés elintézésére a németek katonai egyezményről tárgyalnak Japánban. Az elterjedt hírekkel szemben a párisi japán nagykövetségen kijelentették, hogy nincs tudomásunk arról mintha Reichenau tábornok tokiói látogatása alkalmával ilyen tárgyalásokra sor került volna.

Párisban azonban úgy hiszik, hogy a német tábornok tokiói látogatása legalább is olyan nagyfontosságú, mint a katonai szolgálati idő két évre való fölemelése. Ha nincs is szó valószínűleg japán-német szövetségről, francia vélemény szerint legalább is gentleman agreement jött létre a két ország között.

A vörös rejtély

A Zinovjev és társai elleni bűnpör hangos halálra ítéléssel végződött, s arról is hír jött, hogy a halálra ítélték kivégzése is megtörtént. Azonban egyúttal a Havas-hírszolgálat tegnap azt is hírül hozta, hogy a kivégzés körülményeit egészen titok borítja, s egyáltalán nem bizonyos, hogy ezek a kivégzések megtörténtek volna. Az egész európai nyilvánosságban legnagyobb fenntartással fogadják és hihetetleneknek tartják a kommunista-központ meghasonlásáról szóló értesítéseket. Feltámadt az a gyanu, hogy valami nagy színjáték folyik a nem-kommunista világ elkápráztatására.

A kommunista internacionálé éppen most mindenütt az úgynevezett néprfrontokat akarja megalakítani, s ezekben a kispolgári elemeket, sőt a vallásos alakulatokat is be akarja vonni. Minthogy azonban a régi bolsevizmus miatt ezek az egyszerű népelemek bizalmatlanok a kommunizmus iránt, azért jönnek a hírek a régi bolsevikiek összefogdosásáról, kivégzéséről, stb. Beletartozik ebbe a nagy színjátékba az a híradás is, mely arról szól, hogy a kommunista orosz állam új alkotmányt ad, a vallás szabadságát is elismeri, a nemzeti alapot is elfogadja, s így akarja magát „Európa-képessé” tenni. Ez az egész nagy nekilödulás azonban — mondják a kételkedők — csak arra való, hogy port hintsen a világ szemébe. Azért csak a régi vörös szellem hódító útját akarják egyengetni ezekkel a látszat-rendezésekkel.

Az önmagával való meghasonlás végzetese csakugyan benne van a kommunizmus lényegében, mert annyi uralomvágy és annyi kegyetlenségi hajlam feszíti, hogy annak egyszerű saját magát is föl kell robbantania. Azonban éppen most, mikor nagy külpolitikai sikereket ér el Amerika és Ázsia egyes vidékein, továbbá a spanyol és francia földön, s mikor ezekkel sakkban tarja Anglia nagyhatalmát is: akkor igen időszerűtlennek mutatkozik az ő belső felrobbanása. Csak akkorra várható, mikor önmagától eltelve végleg elbírta magát. Most azonban Moszkvának minden érdeke megvan hozzá, hogy magát úgy tüntesse föl, mint aki a kommunizmus túlságosan rohanó kifejlődését elkerülni akarja. Ezzel a szelidebb feltűnéssel azt a nemzetközi bizalmat akarja megszerezni, mely az ő külpolitikai térnyeréséhez úgy Angliában, mint a Népszövetségben és a világ baloldali polgári közvéleményében szükséges.

Tehát Trotszkij bűnbakul állítása, s a Trotszkij-hívek fogdosása csak mind látszat. Azért Trotszkij a külföldi titkos aknamunkák intézője, ki pénzt kap állandóan a szovjetek központi bankjából, s látszólag a bolgár zsidó szerepében van, de tényleg a világ forradalmosítását intézi. A bécsi Reichspost írja erre nézve a következőket: „Teljesen homályba borul és ki nem tisztázható az az igen jogosult kérdés, vajjon Trotszkij nem a Komintern titkos ügynöke-e? A rákelt vádakát ő visszautasítja, s egyik helyről utazik tovább a másik helyre. Vajjon a szovjet hatalmasaival titkos egyetértésben készíti-e elő a „világforradalmat”, vagy csak a saját kezére dolgozik, — ebben a kérdésben a szálak mindinkább összegubancolódnak. Azonban a szellem ugyanaz mindkettőjükönél, s a veszély hasonló bármelyikük részéről.”

Tehát itt állunk a nagy vörös rejtély előtt, mely most a világ elé fölmázolta a maga érdekes kérdőjeleit. Várnunk kell, amíg tisztábban

láthatunk. Addig is meg kell állapítanunk, hogy mind jobban kezdenek ömleni Moszkva felől a hírek, melyek a kommunizmus ön-

magába harapását mind élénkebb színekben állítják elénk. A legújabb hírek itt következ-

Megkezdődött a szovjet történelmének legnagyobb „tisztogatási” akciója

Londonból jelentik: A *Daily Express* varsoói jelentése szerint a szovjet titkosrendőrség főnöke felhatalmazást kapott *Stalintól*, hogy *saját belátása szerint tartóztasson le mindenkit, akit Stalin ellenségének tart.*

Ezzel megkezdődött a szovjet történelmének legnagyobb „tisztogatási” akciója. Első lépés négy magasrangú tiszt, *Schmidt, Szapolnykov, Kuznyecov* és *Tulijn* tábornokok letartóztatása volt. Ugy látszik, a hadsereg körében összekülvést szítotték *Vorosilov* hadügyi népbiztos meggyilkolására. A Kremlbe érkezett jelentések szerint az egész országban terjesztik a lázadásra felszólító röpécédulákat.

Litvinov külügyi népbiztos állása megingott. Stalin antiszemita?

Koppenhágából jelentik: A *Politiken* című lap szerint Litvinov külügyi népbiztos állása megingott. A lap szerint nyílt titok Szovjet-Oroszországban, hogy *Stalin* antiszemita. A most kivégzett egykori szovjetvezérek legnagyobb része zsidó volt. A Zinovjev-per csak bevezetése volt annak az akciójának, mely az oroszországi rendszer gyökeres átszervezésére irányul. Valószínű, hogy

Bucharin, Rykov és Radek — akik eddig csak háziőrizetben voltak, — a Zinovjev-ügy révén szintén letartóztatásba kerülnek.

Radek tudvalevően Litvinov jobbkeze. Moszkvában úgy vélik, hogy *Radek*en keresztül *Stalin*nek tulajdonképpen Litvinovot akarják lehetlenné tenni.

Szovjet-Oroszország egyik legnagyobb lapjának, az *Izvesztijának* 11 munkatársát elcsapták.

A *Bucharin* elleni eljárás azért is feltűnést keltett, mert ő „jobboldalinak” számított. Ő is tagja volt az úgynevezett „öreg bolsevikik egyesületének”, s *Stalin*, bár maga is a párt legrégibb tagja, ebben a tömörülésben nem vett részt, sőt rossz szemmel nézte. Az „öreg bolsevikik” feje *Krupszkaja* asszony, *Lenin* özvegye, akit utóbb *Stalin* már nem is fogadott.

Ötezernél is többre nőtt a letartóztatások száma a Zinovjev-per nyomán.

Moszkvából jelentik: A Zinovjev-per foly-

tatásaként megindult letartóztatások szüntelenül folynak. Eddig 5 ezer embert is meghaladja azoknak a száma, akiket a Zinovjev-ekkel való rokonszenvezés miatt vettek börtönre.

A külföld egyelőre csak találgatja, mi lehet a moszkvai véres dráma háttere. Biztosat senki sem tud.

Putna tábornokot, a londoni katonai attasét is letartóztatták.

A londoni szovjet katonai attasét, *Putna* tábornokot váratlanul Moszkvába rendelték. A szovjet tábornok eleget tett a rendeletnek s Moszkvába utazott, ahol nyomban letartóztatták.

Putna tábornok elindulása után a londoni szovjet nagykövetségen a GPU két embere jelent meg és átkutatta a nagykövetség irattárát és levelezéseit.

Oslóból jelentik: Itt az a hír terjedt el, hogy *Trockij* elhagyta Norvégiát és nem közölte, mi lesz az új tartózkodási helye.

Blum francia miniszterelnököt a Hitlerrel való titkos egyetértéssel gyanúsítják

Lapvélemények a Schacht párizsi tárgyalásairól

Párizsból jelentik: *Schacht* dr eddigi tárgyalásainak részleteiről eddig kevés hiteles adat szivárgott ki.

Francia körök hangoztatják, hogy *Schacht* udvariassági látogatásának nem szabad politikai jelentőséget tulajdonítani. A francia-német politikai eszmecserre diplomáciai előkészítéssel most van folyamatban és a megegyezésre a lo-carnói értekezleten kerül sor.

A *Petit Parisien* szerint *Schacht* a világgazdasági kérdésekről tárgyalt Párizsban, de

bizonyára szóba került a német gyarmatok kérdése is.

A spanyol nemzeti csapatok elfoglalták Malaga városát

A kormánycsapatok Sevilla ellen kezdtek előnyomulni

Párizsból jelentik: A *Matin* lissaboni jelentése szerint a burgosi rádióállomás közli, hogy a fölkelők elfoglalták Malaga városát. A város 1000 főnyi helyőrsége csatlakozott a fölkelőkhez.

Sevillából jelentik: A fölkelők különböző harctereken tíz repülőgépet lőttek le.

A kormánycsapatok előnyomulnak Merida és Sevilla felé. A fölkelők különböző frontokról kisebb helyi sikereket jelentenek.

Ima Spanyolországért Ausztriában.

Bécsből jelentik: *Innitzer* bíboros utasítást adott, hogy egyházmegyéje valamennyi templomában vasárnap a spanyol polgárháború kegyetlenkedésére tekintettel könyörgő és bűnbánó imádságokat mondjanak.

Londonból jelentik: Lapértésülések szerint Nagybritánia kormánya hozzájárult, hogy a semelgességi értekezletet Londonban tartsák meg.

elmondta a szörnyű hírt néhány polgárnak, akiknél a püspök háza után kérdezősködött. A menekülés és a pusztulás bizonyossága végre leszakadt a városra és az összezsúfolt utcákból a rémülettel szinte megérett kereskedők és sűrű asszonyok gyűltek össze azon a sáros, sötét és kicsiny téren, ahol a város temploma, egy széles, alacsony, ormótlan épület állott és mellette oldalt a püspöknek és papjainak egyszerű földszintes faháza. Sárga, nyirkos kő volt, amilyen csak novemberben és decemberben szokott jönni a tengerrel, de az emberek nem ennek hidegsége miatt láztak oly sápadtan prémes posztókönnyeikben, hanem amiatt, hogy mi történik velük.

II.

Genovéva, a fiatal apáca szerette azt a várost, amelyben született.

Az apácák házat Priscilla, egy gazdag borkereskedő gyermektelen felesége ajánlotta fel Istennek, azzal a rendeltetéssel, hogy abban a betegek ápolásával foglalkozó asszonyok és leányok lakjanak. Nagy gyümölcsös és veteményes kertje egészen a folyóig terjedt, amely gyakran szokott annyira megduzzadni, hogy árja majdnem a házig ért; ilyenkor az utcán felfakadt a víz meglátszott, hogy a sziget nem más, mint folyóhordalék: sár; azért is nevezték a rómaiak nyelvén Lutetianak. De a sárszigeten hatalmas és eleven élet folyt. Cölöphíd vezetett ki belőle a folyópartra és ott új házak nőttek ki a földből. Genovéva előtt gyakran rémlett egy kép, ami nem volt valóság, csak afféle álom: roppant messzeségbe, szinte a végtelenbe terjedő utcatenger köröskörül, megashameredő házfalak megmerevedő hullámai, hegyes tornyoktól megszagztatott, ismeretlen formákban zajló élet ködös, kivehetetlen moraja....

Néha ezt látta: királyok fognak uralkodni innét tartományaik felett, amelyek messze ter-

jednek majd, tengertől tengerig. Szent és hatalmas és bölcs papok fognak székelni itten és az egész világ ifjúsága hozzájuk jár tanulni. Néha ezt látta: e kicsiny és ismeretlen városkából kinőtt varázslatos és szörnyű kolosszust elárasztja a vér és borzalom s ez megrendíti majd az egész világot egyik sarkától a másikig, de Isten jóra fog fordítani mindent. És néha ezt látta: a világ első városát, a fénynek aranyörösen égő láncával sugárzani a homályos éjszakában... de bármit látott is, mindig azt érezte, hogy ez a Város éhozzá tartozik, mintegy az övé. Ugy szerette, mint apját és anyját — és már nem is volt senki hozzálatározója, csak ez a sáros és kicsiny város, amelyből mindaz ki fog nőni, amit ő látott... De ezekről nem mert volna szólni senkinek sem; bizonyára nem értették volna meg és kigunyolták volna őt hatalmas és nehézkes férfiak, akik a várost vezették, semmibe sem vették volna őt, a kicsiny és sápadt lányt, aki olyan féltékeny és elmerülve ment vékony, kopott ruhájában a többi apácákkal együtt templomba minden nap kora hajnalban és járt szerteszét a városban betegeket ápolni.

Mivel szerény volt és visszahuzódó, mint a csiga, nem vette észre, hogy tisztelik őt és félnek tőle. Ő persze nem tudta, hogy sok minden, ami vele történik, amikor azt hiszi, hogy egyedül van, nem maradt titokban. Például látták és tudták jól az apácák és tőlük az egész város, hogy imádságaival feltámasztotta egyik kedves betegét, aki meghalt; kétségtelen volt, hogy meghalt, a szive nem dobogott már órákon át és testén kiültek azok a foltok, amelyekről mindenki tudja, hogy azok a haláléi. Ő nagyon bántódott miatta, mert jámbor és jó asszony volt és kicsiny gyermekei maradtak volna anya nélkül, — ott imádkozott ágyánál egész éjjel és hajnalban megmozdult a halott, kora reggel pedig egészségesen felkelt.

A lutetiai leány

írta: Ifjas Antal

Abban az évben korán lett ősz: már augusztus első felében hideg és szünke lett a levegő Gallia felett, az égbolt mozdulatlan és ólmos és tele a menekülő madarak fellegeivel.

Tavasztól nyárelőig üstökös kísértett az égen, mindenki látta az égi jelet, amely olyan volt, mint valami halványan égő szélespengéjű görbe gard. — az egyik katonacsapat emberei, akik a közönségesen Párizsban nevezett Lutetiában teljesítettek szolgálatot, de valamikor a határon állomásoztak, azt mondták, hogy a hunok kardja ilyen. És alig, hogy ez a hír bejárta a Szajna folyó szigetén meghúzódó régi városba sáros, görbe utcáit és innét kiindulva az egész tartományt, megérkeztek az első zavaros és bizonytalan hírek a hun király elindulásáról. Mintha maga a természet, amely oly csodásan adott égi jelet jöttéről, fel akarta volna tartóztatni őt: rendkívül medves és esős volt a nyár, amint mondták mindenütt, a Szajnatól a Dunáig, a folyók megdagadtak, hogy megakadályozzák átkelését. S az egész Gallia lázban és reszkette várta, hogy átkel-e a Rajnán.

Átkelt!

A város nevét még Catalunnak írták az írások, de már csak Chatalonnak ejtették ki a nép; félig kereskedő, félig mezőváros volt a Marne mellett, a püspöke jó barátja volt Bonifátusnak, a párizsi püspöknek, ezért küldött neki értesítést, hogy vigyázzon: Chatalont megszállták a hunok előcsapatai és arról beszélnek, hogy királyuk isnét a Szajna felé fog kanyarodni és annak mentét pusztítja végig.

A lovas szolga, aki Chatalontól Párisig szakadatlanul a nyeregben ült és csontig ázva, holtfáradtan érkezett a városba egy délelőti,

Az abesszinek támadták Addisz-Abebat

Rómából jelentik: Csütörtökön 1200 löny abesszin banda tünt fel Addisz-Abeba közelében. Az olasz helyőrség szétszórta a bandát és valószínűleg megsebesítette sorait. Az olaszok vesztesége 15 halott és 30 sebesült.

Nagy tifuszbajrány Jugoszláviában.

Belgrádból jelentik: A tiszti főorvos hivatalos jelentése szerint Eszék és Ujvidéken nagyarányú tifuszbajrány lépett fel. Ujvidéken 43 betegedést jelentenek Eszékéről is. A közegészségügyi hatóságok minden óvintézkedést megtek a bajrány továbbterjedésének megakadályozására. Azt eddig nem sikerült megállítani, mi okozta a bajrány fellépését.

A japán követet lezárta a katonai attasé. Teheránból jelentik: Súlyos összeütközés támadt az itteni japán követ és a japán katonai attasé között. Politikai ellentéték miatt az attasé saját házában fogva tartotta a követet, úgy hogy csak harcok árán tudták kiszabadítani. Az attasét azonnal visszarendelték.

A timisoarai közigazgatási bíróság elvi döntésében kimondta, hogy az ötszázalékos városi adó csak kereskedőkre és iparosokra vethető ki

Timisoara. Saját tud. Fontos közérdekű ügyben hozott péntek délelőtti elvi jelentőségű ítéletet a timisoarai tábla közigazgatási bírósága. A városi tanács 5 százalékos városi lakásilletékekkel hét és félmillióst terhet raktak a polgárság vállára, amit tömegesen megfellebbeztek.

A tömeges fellebbezések ügye nem került még tárgyalásra, de pénteken délelőtti már hozott egy elvi jelentőségű ítéletet a közigazgatási bíróság.

A timisoarai nyugdíjasok ugyanis a nyugdíjszövetség útján kérték a várost, hogy mentesítse őket az 5 százalékos lakásilleték fizetése alól. A tanács visszautasította a kérelmet az-

zal az indokolással, hogy ezt az adót a város minden adófizetőjére kivetették s csak azok részesülhetnek kedvezményben, akik egyszobás lakásban laknak és akiknek évi házbére nem haladja meg a 6000 leit. A nyugdíjasok szövetsége erre a táblához fellebbezett, amely pénteken délelőtti tárgyalta le és 549-1936. s. I. számú ítéletében helyt adott a nyugdíjasok kérésének. A tábla nem kifogásolta a tanács határozatát, mert a város a törvények alapján bármilyen kérelmet visszautasíthat, de megtámadta a tábla a város határozatának azt az indokolását: hogy az 5 százalékos illeték különbség nélkül mindenkit kötelez. Megállapította továbbá a tábla, hogy a közigazgatási törvényeknek az 5 százalékos városi adóra vonatkozó paragrafusának első pontja világosan kimondja, hogy az 5 százalékos adó csak a kereskedő és iparos foglalkozású lakosokat illeti. Ezt a döntést a timisoara helyi közigazgatási tábla, mint elvi döntését is leszögezte.

Mussolini üdvözlí az abesszin háboru katonáit.

Pihenőszabadsága alatt Mussolini Pedrappiában meglátogatta az abessziniai háboru sebesült élharcosait, akik egy ottani üdülőthonban lábadoznak.

Ujabb hosszú szabadságra megy Gömbös Gyula

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Gömbös magyar miniszterelnök hosszú betegeskedés után nemrég újból átvette miniszteriumának vezetését. A miniszterelnök egészségi állapota azonban, úgy látszik, nem volt kielégítő, mert kezelőorvosai konziliumra hívtak meg egy világhírű specialista professzort, aki magyar származású tanársegédével két napra a magyar fővárosba érkezett.

A megtartott orvosi konzilium úgy döntött, hogy Gömbös miniszterelnök Badwildungegbe, a Castell melletti híres német vese-gyógyfürdőre utazik. Az ottani gyógykezelés előreláthatólag 2-3 hónapig fog tartani.

Bizonyos, hogy így volt, de mivel ő maga elfogulatlanul és vidáman vette és nem szólt róla senkinek, neki sem mert szólni senki, hanem csak engedték, hogy éljen és járjon köztük, mint valami álomban.

S az elvonultság, amelyben élt, nem engedte, hogy észrevegye a menekülés előkészületeit, pedig azok már három nap óta tartottak, amióta a hírnök megérkezett. De a harmadik nap estéjén új hír jött: Attila egész haderejével együtt megérkezett Chatalonba és egészen bizonyos, hogy az elébe vonult római sereg nem tud neki ellenállani. Erre a híre kitért a félelem és fejtélenség: mindenki attól tartott, hogy reggelre legalább is előcsapatok érkeznek meg a hunoknak — menekülni kell még az éjszaka. A város megélt zajjal és fáklafényvel, az utcák a kereskedők szekereivel és kivonulókkal, akik ott torlódtak össze a Priscilla háza melletti kapu körül, mert a kapun csak egy szekér fért át egyszerre és azok kívül félték, hogy a vén cölöphid, amely a város szigetéről a tulsó partra vezet, leszakad a nagy megerhelés alatt.

III.

Az apácák is ott álltak a tolongásban, velük a város özvegyasszonyai, akik mivel nem volt férfi, aki megvédelmezze őket, az apácákhoz csatlakoztak, mert őket az Egyház törvényei védte minden bántalom ellen abban a károgásban, amelyben szét fognak szóródni a párisbeliek. Nem lesz senki, aki a szüzetet a teltésekkel védelmezze meg az ősi áradástól. Ittán el is mossa majd a víz... mi lesz majd Genovéva álmaival, amelyek ebből a népből és ezekből az utcákból látták kinőni az eljövendő várost. És az özvegyasszonyok, akik ott álltak az apácák között, megkérdezték a sápadt és kicsiny lányt:

— Miért sírsz, kis Genovéva?
— Azért sírok, — mondta az, — mert nem kellene elmennemek és ti mégis elmentek, hogy

elpusztuljatok és ti magatok semmisítsétek meg a várost, holott Isten magának szánta az ő terveiben.

— Nem ér el idáig a hódító?
— Nem!
Sokan hallották ezt a körülöttük összefüldöttak.

— A kis Genovéva azt mondja, hogy nem kell elmenekülnünk!
Néhány szekér meg is állott erre a hirre, menekülők csődültek össze, különösen asszonyok, a torlódás akkora lett, hogy az összes utcákon meg kellett állaniok a szekereknek és a kivonulóknak.

— Nem megyünk! — határozta el néhány asszony és mindegyik ellene is szegült férjének, aki kényszeríteni akarta őket a menekülésre. Azok tehetetlenül álltak, mert felesége és gyermekei nélkül egy se akart menni, zajjal és sírással volt tele a levegő, a hátrább álló szekerek felől türelmetlen kiáltások hallatszóttak, viszont sokan akadtak, akik vissza akarták fordítani szekereiket.

Priscilla rémülettel nézte a felfordulást, amit az eddig szótlan, csöndes leány okozott a rémületnek ezen az éjszakáján. De az éjszaka nemcsak a Réműleté volt, hanem a Híré is, és amikor ő maga a kicsiny termetű, gyöngéd fiatal leány felé fordult, aki nyugodtan és mozdulatlanul állt mellette a zajban és a kavarzó fáklafényben, nem tudott mást tenni, mint megrémtenve a belőle kisugárzó acélos delej előtt, megkérdezní tőle:

— Most mit csináljunk, kis Genovéva?
— Vezess minket a templomba!
— A templomba! — terjedt szét a zürzavaros zajongás. A legtöbben otthagyták szekereiket és a fél város összefüldött a régi templomnak a füsttől kormos gerendamenyete alatt, — de zaj és erőszakos verekedés hallatszott a bejárat felől: Marbode, a város vezetője, egyóbként dussgazdag kalmár, tört

be ott az Isten és az Egyház tilalma ellenére fegyverekkel a templomba; Genovévát kereste, mert az okozta, hogy a lakosság nagyrésze nem akarta itthagyni a várost. A fegyveresek zajongva törtettek előre és Marbode egész felhevült dühét a fiatal lány ellen akarta fordítani. Sokszor látta, hogy milyen felénken szerényen jár az utcákon és remélte: meg tudja felemlíteni őt, fenyegetésekkel és fegyverekkel és kényszeríti, hogy a többiekkel együtt ő is hagyja el a várost. Tudta, hogy ha a leány marad, maradnak az asszonyok is és akkor maradniok kell a férfiaknak, s az egész város nvomorultan pusztul majd el.

— Hogy mersz itt bajt és zürzavart csinálni? Azonnal takarodj a kapu felé és köveszen téged az egész nép!

A leány felállt és amint szemben állt a férfivel, látszott, hogy alig ér annak válláig. Finom és fehér arcán nem látszott semmi felindulás, nyugodtan állt.

— En láttam és tudom, hogy mi lesz: a pusztulás még csak közelébe sem fog erni a városnak.

— Te láttad és tudod — kiáltott türelmetlenül a férfi, — de nem te parancsolsz a város felett és én nem láttam és nem tudok semmirt!

A lány akkor nyugodtan felemelte karját és széttárta őket, ráparancsolt:

— Akkor menj, lásd és tudd meg, amit én látok és tudok!

Es úgy maradt széttárt karokkal meröven a férfi felett, mert az lenyanyallott, úgy, hogy fegyvereseinek kellett felfogniok és lefektetniök a földre, ahol egészen élettelenül feküdt, és kínos órákon át mindenki a két meröven alát nézte: a földön élettelenül fekvő férfit és a széttárt karokkal álló sápadt és kicsiny fiatal lányt.

Marbodenak pedig úgy tetszett ez alatt, mintha kimlödva és fáradtan vonszolná át magát lapos, végtelen mezőkön, a szakadozót

A városi tanács határozatai

Okröket vásárolnak. — Kijárták a színház mögötti illemhely építését Pintér mérnöknek. — Új ujságárus bódé

Dr Bleda polgármester távolléte miatt, dr Fodor alpolgármester elnökölte alatt ült össze csütörtökön d. u. 5 órakor a város időközi bizottsága.

A gyűlésen a következő ügyek kerültek napirendre:

Popescu Nicolae, a város pénzügyi osztályának vezetője, 20.000 leit kért arra a célra, hogy a városi lélegelőre vezessék ki a vízvezetéki vizet, mert az ottlévő szivattyús kút vize többször megfertőzte már a lovakat s a környék lakosságát. Különben is ez a szivattyús kút gyakran elromlik s ilyenkor nagy vízhiány van a egész környéken.

A bizottság Popescu Nicolaenak erre vonatkozó javaslatát elfogadta s megszavazta a kért összeget.

A műszaki osztály terjesztette elő ezután dr Dancea Miklós kérelmét, hogy a Margareta- és Nedejdea-utókat a város vegye tulajdonába. A tanács helyszíni szemlére bizottságot küldött ki.

Ujságárus bódé a Kishid mellett.

napirendre került ezután Victor Bozintineanu kérvénye, melyben a vasgárdista lapnak szerkesztője egy ujságárus bódé számára kér helyet a városból a kishid végén szemben az Eizele-vendéglővel.

Az időközi bizottság — azzal az indokolással, hogy a bódé jövedelme a városnak csak hasznot hozhat s azon a ponton a forgalmat sem akadályozza, helyt adott a kérelemnek s utasította a gazdasági ügyosztályt a szerződés megkötésére.

A városi tűzoltóság kérte, hogy legalább szeptember elsejéig maradhassanak a tűzoltó-kaszárnyában. A tanács azonban nem teljesítette ezt a kérést, mert a tűzoltó-kaszárnya anyagát már eladták s a napokban már meg is kezdik a kaszárnya lebontását.

Jól sikerült az idei termés.

— Most következett a gyűlés legérdekesebb pontja. — A gazdasági ügyosztály kérte a tanácsot, hogy vásároljon négy ökröt és két darab duplavasú ekét, mert a két ló nem bírja a város birtokát megmunkálni. Majdnem mindenik tanácsstag hozzászólt a kérdéshez. — A tanács egyik tagja helyesebbnek tartaná, ha traktort

vennének. — azonban lebeszélük erről a javaslattól, mert a traktor üzemeltetése, sofőr ellátása sokba kerülne. Egy másik tanácsstag inkább hivályokat szeretne vásárolni. Őt is meggyőzik azzal, hogy a városnak nincs hiválynak való durva takarmánya, míg ezzel szemben ökröknek való finomabb takarmány bőven kerül a város kaszálóiról. Dr Fodor alpolgármester megemlíti, hogy a város földjein az idén nagyon jó termés volt. *Mintegy 400.000 lei értékű gabonát és szénát hordtak be a város birtokáról, úgyhogy ebből — bőven kielélik a négy ökör ára.*

Ennyi meggyőző érv hallatára a tanács végül egyhangulag elfogadta az ökrövásárlás javaslatát s háromtagú bizottságot neveztek ki a négy ökör és két eké megvásárlására, azzal a meghagyással, hogy hétfőn már be kell az ökröket szerezni, mert itt az őszi szántás ideje

Gálffy Sándor szentszéki tanácsos lett az olasighi egyházközség új plébánosa

— Szeptember 6-án lesz az ünnepélyes beiktatása —

(Oradea). A Brösztel Lajos apátkanonok távozásával megüresedett olasighi plébánosi állásra Gálffy Sándor szentszéki tanácsos, eddigi kórházi lelkész kapott kinevezést. Az új plébános 52 éves, ereje javában levő ember, kit eddig is általánosan tisztelt és szeretett az egész oradeai római katolikus közönség az ő buzgó papi élete miatt. Huszonkilenc évvel ezelőtt szentelték pappá, s ezt a huszonkilenc évet 7 hónap leszámitásával mind az oradeai katolikusok szolgálatában töltötte. Három és fél évig volt káplán az újvárosi plébánián, kilenc évig főrealiskolai hitnár, egy évig a Szent József-intézet előjárója, 16 évig kórházi lelkész.

Nagy tevékenységet fejtett ki a különböző hitbuzgalmi szervezetek létrehozatalában és kifejlésében. Az ő fáradozása folytán jött létre 1909-ben az Oltáregylet, 1913-ban az Urnők Mária Kongregációja, 1911-ben a főreal-

Az ökrövásárló bizottság áll: a gazdasági ügyosztály, a pénzügyi osztály és a városi állat-orvosi hivatal egy-egy kiküldöttjéből.

Faur mérnökkel szemben folytatják a pert.

Faur Emil mérnök, a műszaki ügyosztály vezetője, visszavételét kéri. Faur Emilt a város még három évvel ezelőtt elbocsájtotta azon a címen, hogy nincs meg a műszaki osztály vezetéséhez szükséges képzettsége. Faur fellebbezett s már két fórumon pert nyert. A tanács kimondotta, hogy a pert folytatja ugyan, de Faurt valahol a per eldőléséig is alkalmazni fogja a városnál.

A színház mögötti nyilvános illemhely.

A színház háttá mögött építendő nyilvános illemhely építésére tartott árlejtésen négyen pályáztak: Heves Sándor mérnök, Virányi Béla építésmérnök, Pintér István építésmérnök és Megyery Ferenc mérnök. — A legolcsóbb Heves ajánlata, aki a költségvetés végösszegéből 2 százalék engedélyt adott. A műszaki osztály, mint legolcsóbb vállalkozó, Heves mérnököt ajánlotta. A tanács azonban nem fogadta el az ügyosztály javaslatát, hanem Pintér István építésmérnöknek adta ki a munkát.

felhőkön átsütő holdfényben. Itt és ott heverő holttestekre akadt, majd amikor tovább ment, valami lágy fényt látott nyugtalanul és vörösen égni maga előtt, a fénynek valóságos falát a látóhatáron, mint valami alacsony megszakított falat. És amikor egyre közelebb ért hozzá az egyre szaporodó halmokban bukdaesolva, akkor látta, hogy csupa halott közt jár és a római meg hun fegyvereikről felismerte, hogy óriási csatáit érezen vándorol. A halnók egyre sűrűbbek és nagyobbak lettek s a hold vörös fényében csipős, fehér pár szállt fel belőlük — végre Marbode ott állott a tűzknél és akkor látta, hogy azok a hun tábor fogják körbe.

Es az egész tovább folytatódott.

Nem tudta, hogy került át az örökön és az egész táboron, csak ott állt az egyik sátor óriási mélyén és jó távol magától egy alacsony fekvőhelyet látott a mellette álló asztalka tetején égő háromcsőrű görög méces egyenletes és világos fényében. Az ágyon betakarodva a hunok királya feküdt, a feje árnyékban volt, úgy hogy csak testének körvonalai látszóttak a prémtakaró alatt.

Es akkor egyszerre egészen mást látott. Óriási síkságot, amint belevezetett a távlat mélyébe a rajta előrevándorló óriási néptömeggel együtt. A néptömeg emberei aprók voltak, akár a hangyák. S amint jobban megfigyelte őket, az egészet úgy látta, hogy nem is síkság az, amit lát, hanem enyhén dombos vidék, a mélyében ömlő folyóval, ami a Szajna és a távolban ismerősen közeledett valamennyiük felé az ő városa. S egyszerre halványan, úgy, hogy eleinte csak körvonalai kezdtek derengeni, kibontakozott a város és a hadsereg közt egy óriási árnyék, amely fehér, karsu alakjával betöltötte az eget és a földet, de rajta, mint valami fényen át, átlátszott a város. Genovéa

volt keresztben szétárt karokkal és megállást parancsolt az előreömlő hadaknak. Rémületes nagy és mozdulatlan volt. Marbode megdermedten és megbűvölve nézte és közben halk zajt hallott. Egész természetes volt, hogy a sátorban állott és látta, hogy a király nyugtalanul hánykolódik takarója alatt — és akkor megértette, hogy ő is Genovéát látja. Igen, azt látta, mert felült ágyában és ő és Marbode egyszerre látták még fényleni a látomás óriási síkját, eget és az ellenálló fényt fehér köntösében, — s akkor egyszerre eltűnt az egész, csak a leány maradt meg belőle, amint ott állt a sátorban, a király előtt, éppen olyan kicsiny és halk volt, mint mindig.

Keresztbe tette mellén vékony karjait, ami szokott mozdulata volt, hogyha beszelt és így szólt:

— Parancsolom neked, hogy fordulj vissza! Azután lassan megfordult és akkor látták előtte és maguk előtt, a távolbavesző tájat óriási egével együtt és a várost, amit lassan és nyugodtan megáldott a leány. Megáldotta és ekkor a kicsiny város helyén végtelenbe meredő utcatengert láttak, magasbameredő háztetők megmerevedett hullámain felnyúló, megzúzott, ismeretlen hegyes tornyoktól megszagattottan, ismeretlen forrásokban zajló élet távoli és ködös moráját...

... Amikor pedig minden eltűnt, magához tért templomában, ahol Genovéa éppen akkor engedte le karjait, amikor megáldott mindenkit köröskörül, nem sokkal azután, hogy hatalmas hangon, amitől megreszkettek a templom falai, így kiáltott fel:

— Parancsolom, hogy fordulj vissza!

De Marbode nem tudott semmit, sem az áldásról, sem a parancsról, ami elhangzott, hanem reszkette felállt és letérdelve így szólt:

— A magam szemével láttam, hogy ellenállott neki és visszafordította őt!

iskolai kongregáció, 1917-ben a Katolikus Sajtóbizottság, 1923-ban a férfiapostoltság szövetsége Venetiában, s 1925-ben ugyanez az újvárosi és olasighi lelkészségekben, 1924-ben az Urleányok Mária Kongregációja. Mind a négy egyházmegye területén ismert a neve a missziós lelkigyakorlatokból is, melyeket püspöki megbízások folytán vagy egyik vagy másik helyen már husz év óta végzett. A missziós lelkigyakorlatokról kétkötetes nagy művet is adott ki, mely az ilyen közös buzgóságok vezetésére lelkésként szolgáló tapasztalásokkal és jótanácsokkal szolgál.

Az érdemes lelkipásztor beiktatása szeptember 6-án, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz az olasighi plébánia-templomban. A beiktatás ünnepi szertartását dr. Lestyán Endre prelátkanonok végzi, s ő tartja a beiktató szentbeszédet is. A templomi ünnepély után az iskolában fogják az egyes szervezetek az új plébánost üdvözölni. Az egyházközség ez alkalomra a következő felhívást adta ki:

Az oradeai római katolikus egyházközség vezetősége örömmel hozza tudomására az egyházközség tagjainak, hogy tisztelettel Gálffy Sándor plébános urnak a v. olasighi plébániába történő ünnepélyes beiktatása s. hó 6-án délelőtt 9 órakor lesz a olasighi római katolikus plébánia templomban, ünnepies szentmise keretében. Szeretettel kérjük katolikus testvéreinket s az összes katolikus hitbuzgalmi és karitatív egyesületeket, hogy úgy ez ünnepélyes beiktatáson, mint utána az egyházközség és iskolák részéről történő üdvözlésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Ajánljuk fel az napi szentmise hallgatásunkat és szentáldozásunkat új plébánosunk jószándékára.

* **Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe.** A miniszteri jóváhagyással működő Szent József fiúnevelő intézet felvesz meg az elemi, Gojdu-liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi iskolába járó rendezetlenül növendékeket. A gondos felügyelet és lelkismeretes naponkénti többszöri csaportos és egyéni tanítás biztosítja a lelki fejlődést és szép tanulmányi eredményt, a tágas udvaron felállított modern tornaszerek, állandó orvosi ellenőrzés, jó és bőséges táplálkozás pedig a testi fejlődést. Érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást a Szent József fiúnevelő intézet igazgatója az Oradea, Str. Brătianu No. 7.

A katonai előképző tanfolyam hirdménye. Az oradeai PP. alfelügyelőség közli a katonai előképzésben levő ifjakkal, hogy Oradeán szeptember tizenötödike után megkezdődnek a gyakorlatok. Az iskolai alközpontok (subcentre scolare) legelső ülése szeptember 18-án, pénteken s a nem-iskolai alközpontok (subcentre nescolare) első ülése szeptember 20-án, vasárnap lesz.

Anglia felszólal a spanyol hadviselés embertelenségei miatt

Portugáliát a fölkelők javára való beavatkozással vádolják. — Francia önkéntesek és tisztek segítenek Irunnál a spanyol kormánycsapatoknak

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter táviratot intézett Hendaye-ba, az ottan tartózkodó spanyolországi angol nagykövethoz, haddason oda, hogy a spanyol polgárháborút emberesebbé tegyék. Hasonló felszólítást kapott valamennyi diplomáciai megbízott. Portugália londoni nagykövetsége határozottan cáfolja, hogy Portugália a fölkelők javára beavatkozott volna a spanyol polgárháborúba. Portugália a legnagyobbfokú semlegességet tanúsít a spanyol eseményekkel szemben.

Harmadik napja folyik már Irun ostroma.

Hendayeből jelentik: Az Irun melletti ostrom második napja sem hozta meg a döntést a nemzeti csapatok javára. Az elkeseredett küzdelemben nyilvánvalóvá vált, hogy a nemzeti hadsereg ostromló csapatai nem elégségesek a kormánycsapatok lebírására. Ezért Pamplonából újabb csapatokat vezényeltek az Irun ostromló nemzeti csapatok megerősítésére. Viszont a kormánycsapatokhoz is a francia határszomszédságból állandóan jönnek át önkéntesek s a kormánycsapatok ügyeit is francia tartalékos tüzértisztek irányítják, akik önként felajánlották szolgálataikat.

A harcok 20 kilométeres arcvonalon folynak és azokban mintegy 15 ezer ember vett részt.

Délután a fölkelők részéről újabb előnyulások jelentettek a különböző frontokról. Két óra tájban a San-Marcia erőd ellen intéztek támadást, de eredménytelenül. Eután a tüzéség kezdett tüzelésbe és sorra vette a kormánycsapatok gépfegyverállásait. Mint francia területekről jól megfigyelhették, a kormánymilícia géppuskái egymásután elhagyták állásaikat.

Nem haladt előre a nemzeti csapatok támadása San-Sebastian körül sem.

A Paris Soir azt jelenti Hendayeből, hogy a nemzeti csapatok előreláthatólag győzni fognak, de győzelmeiket igen nagy veszteségekkel fogják megfizetni.

Az asturiai kormánycsapatoknak elfogyott a repülőgépe. Párizsból szöktek mennek a repülők Spanyolországba.

Sevillából jelentik: Az itteni rádió közli,

hogy a nemzeti csapatok repülőgépei letették az asturiai kormánymilícia három repülőgépét. Több repülőgépe az asturiai kormánymilícának nincs.

A **Journal** úgy értesül, hogy egy egészen új kétmotoros bombavető repülőgép kétezzer liter üzemanyaggal és teljes harci felszereléssel a

párizsi repülőtérről felszállt, hogy Spanyolországba repüljön a kormánymilícia segítségére. A repülőgép még nem volt törzskönyvezve. Egy másik hasonló gép is készen áll, hogy Spanyolországba induljon.

Prieto miniszter aggodnik az őrmesterek parancsnoksága miatt.

Burgosból jelentik: Madriból állandóan érkeznek a hírek, hogy a névleges kormány és a vörös szervezetek között kínos vitatkozások folynak. Prieto szocialistapárti miniszter, ki a két veszekedő fél között a kiegyenlítés hálátlan munkáját végzi, legutóbb elkeseredetten kifakadt amiatt, hogy a vörös szervezetek a maguk terrorjával minden képzett tisztet kiöltek a kormánycsapatok vezetéséből. Prieto azt a megállapítást tette, hogy amennyiben a kormánycsapatokat képzett tisztet helyett továbbra is őrmesterek vezetnek, a katasztrófa elkerülhetetlen.

Schacht német birodalmi bankelnök sorra látogatja a francia közélet vezetőit

Üzenetet hozott Hitler kancellártól Franciaországnak. Ismét visszatér Párizsba, hogy tárgyalásait folytassa

Párizsból jelentik: **Schacht** dr. a Birodalmi Bank elnöke csütörtökön is megbeszélést folytatott és több látogatást tett **Labeyrie** társaságában a közéleti és pénzügyi előkelőségeknél. A **Paris Soir** azt írja, hogy **Schacht** dr. üzenetet hozott Hitler-től a francia kormányhoz. A lap munkatársa kérdést is intézett erre nézve a birodalmi bankelnökhöz. **Schacht** a következőket mondta:

— *Nem kenyerem a politika. Nincs megbízatásom arra, hogy politikai megbeszélést folytassak. Ha a tegnapi ebéd alkalmával mégis tettem ilyen értelmű nyilatkozatot, csak mint üzenethozó jártam el.*

Schacht dr. még ezt is mondotta **Sauerweinnak**, a **Paris Soir** munkatársának:

— *Lehet, hogy visszatérek Párizsba, hogy tárgyalásaimat folytassam. A megoldást mindig a személyes eszmecsere szokták meghozni. A mostani tárgyalások légköre kellemes és szíves volt. Azt hiszem, a jég megtört.*

A francia—orsz katonai szövetség felbontása is szóba került?

A **Matin** úgy értesül, hogy **Schacht** dr. szerdai tárgyalásai során közölte, hogy Európának

nincs oka nyugtalankodni a német katonai szolgálat idejének felemelése miatt, mert az intézkedésnek csak a német munkanélküliség leküzdése a célja. Ha Németországban kedvezőbb gazdasági viszonyok lesznek és új kereskedelmi piacokat kap, akkor a hadiipar, amelynek működése ma egyetlen módja a munkanélküliség leküzdésének, más irányban fejtheti ki tevékenységét. Közölte **Schacht** azt is, hogy a német kormány továbbra is az a véleménye, hogy a francia—szovjet katonai szövetség miatt aggodalom teszi indokolttá a fegyverkezés fokozását és arra akarja rávenni a franciákat, hogy a szövetséget bontsák fel. A **Figaro** szerint **Schacht** dr. a megbékítésre irányuló szándékkal utazott Párizsba és javaslatokat terjesztett elő gazdasági előnyök fejében a fegyverkezés korlátozására is.

A kommunisták Schacht ellen is tüntetnek.

Párizsból jelentik: A kommunista lapok azt a hírt terjesztették, hogy Németország kölcsonnt akar felvenni Franciaországtól, s hogy ez az oka a **Schacht** látogatásának. A hírt az illető lapok közönsége könnyen elhitte, s csütörtökön délután Párizs város külső negyedeiből nagyobb kommunista tömegek gyülekeztek össze és tüntelést rendeztek **Schacht** tárgyalási ellen. Az utcai szónokok hangoztatták, hogy Németország a francia kölcsönből tovább fegyverkezni, ami tűrhetetlen.

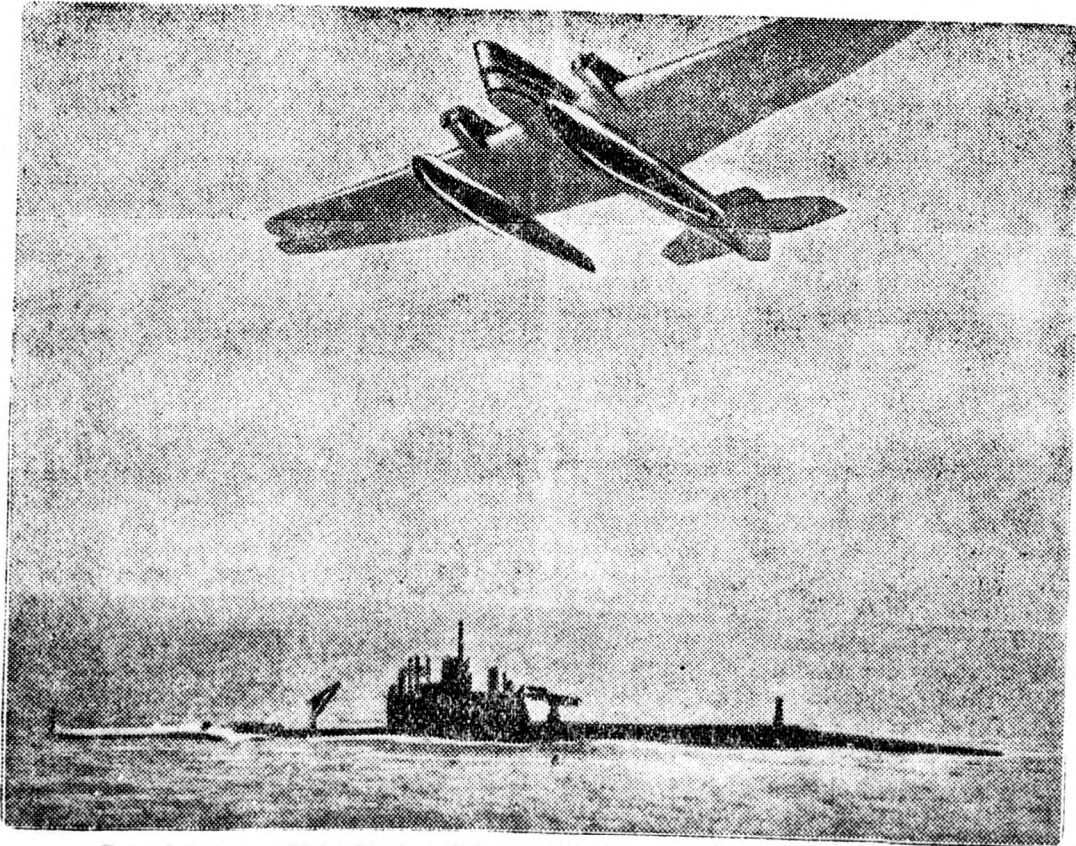
Schacht további útja Hitler kancellárhoz és Londonba.

Párizsból jelentik: Itteni politikai körök úgy tudják, hogy **Schacht** dr. megbeszéléseinek befejezése után Berchtesgadenbe megy, hogy jelentést tegyen **Hitlernek** franciaországi útjáról.

Londonból jelentik: Az angol fővárosban megerősítik a hírt, hogy **Schacht** Hjalmar dr. párizsi tárgyalásai befejezése után Londonba utazik az angol bank kormányzójának meglátogatására.

AZ ANGOL KIRÁLY FOGADTA A GÖRÖG MINISZTERELNÖKÖT. Athénből jelentik: Az angol király csütörtökön hosszabb magánkihallgatáson fogadta **Metaxas** görög miniszterelnököt. Ebből sok minden között arra is lehet következtetni, hogy mégis csak lesz valami a görög királykisasszony és VIII. **Eduárd** házasságából.

Athénből jelentik: Az angol király yachtja kifutott az athéni kikötőből. Valószínű, hogy a **Nahlin** pénteken érkezik Istanbulba és esetleg Constantába is látogatást tesz. **Duff Cooper** hadügyminiszter, aki eddig a király kíséretében volt, csütörtökön Londonba repült.

Szovjetorosz U-hajó és vizirepülőgép a Keleti-tengeren

Százötvenmillió leinél több kárt okozott a jég Magyarországon

Bevezették a gyümölcsösök jégkár-biztosítását

A magyarországi biztosítótársaságok most tették közzé statisztikájukat, mely szerint Magyarországon ebben az évben sokkal nagyobb károkat okozott a jég, mint az elmúlt évben. *Augusztus 1-ig 34000 jégkárosult gazda adta be kártérítési kérvényét a társaságokhoz és ötmillió pengő (százötven millió le) az az összeg, amit kifizetnek az idén a biztosító társulatok a károsult gazdáknak.*

Ez az összeg azonban még nem teljes, nem végleges, mert augusztus és szeptember hónapok azok, amikor tapasztalat szerint legtöbb kárt szokott okozni a jég s így valószínű, hogy az idei végleges jégkár Magyarországon meg fogja haladni a kétszázmillió leit.

Az elmúlt évben csak a nagybirtokosok biztosították be jégkár ellen vetésüket, ezzel

szemben az idén a biztosítást kötő felek nagy része kizsgazda.

A gyümölcsösök biztosítása.

Magyarországon már ebben az évben bevezették a gyümölcsösök jégkár elleni biztosítását és aránylag — sikerrel. Ezen a sikeren felbuzdulva, elhatározta a magyar kormány, hogy a jövő évben nagy propagandát fog indítani a gyümölcsösök általános biztosítása érdekében.

Ebből a kimutatásból láthatjuk, hogy mily hasznos, sőt szükséges bebiztosítani a vetéseket, a szőlőket. Ezt sajnos nálunk még igen kevesen értik meg, pedig ha nálunk is szorgalmaznák a mezőgazdasági biztosításokat, nem találkozoznánk oly gyakran jégvert mezők szomorú tarisznyás koldusaival.

2500 kilométer hosszú csőrendszer az emberi testben

Hiteles becslés szerint 2500 kilométer tesz ki az ember véredényeinek hossza, ha azokat akár lemérjük, vagy hosszában kitergetjük.

Az üzembentartás kérdésénél már nem tűnik szívünk sem olyan „bolond”-nak, mint azt a költők és szerelmükben csalódottak hinni szokták, hanem olyan nagystílű vezérnek, aki lepipálja az összes kartelkiskirályokat. Ha bonctanilag elemeztük eddig a szív mibenlétét, ezmeletünk csak addig terjedt, mint az iskolában is tanultuk, hogy a szív egy önműködő nyomó-szívó kutrendszer, amely az artériákból és vénákból álló csőrendszerünkön keresztül a vért szervezetünkbe juttatja és onnét visszapumpálja, mindannyiszor megelégedtünk magának a fizikai törvényen alapuló mechanikai műveltetnek egyszerű tudomásulvételével. Az orvosi tudományok művelői azonban már nem érik be ezzel az alapsmerettel, az emberi szervezetben fellépő káros elváltozások és betegsége

gek előidézésének mindennemű okát felderíteni kívánják, hogy azok megszüntetésével az emberiség egészségét biztosítsák, csökkenték a halálozásokat, kitolják az élettartamok határait. Eppen a vér és annak hatalmas csőhálózata képezi azt a szoros kapcsolatot testünk minden egyes sejtjével, mely kapcsolatban kell összefüggést keresni nemcsak az odajutó vértnek életet és halált jelentő munkájában, hanem magának a csőrendszernek, mint anyagnak és formának jelentkezésében is, annak mindennemű belső és külső hatására bekövetkező elváltozásában. Ez a törekvés a vérkeringés minden funkciójának és elváltozásainak lehető megismerése és feltárása, ma már olyan szemlélet eredményezett, hogy annak alapján az orvostudomány a gyógyítás módozatainak egészen új fajtáit tudja eredményesen alkalmazni. Annál inkább is teheti, mert olyan fizikai eszközök állnak ma már az orvostudományok művelőinek rendelkezésére, amelyek segítségével az emberi test minden sejtjét, a véredények milliárdjainak minden lüktetését és munkáját megfigyelni és követni tudják, meg tudják a bajt állapítani s a legtöbb esetben meg is tudják szüntetni a baj okozóját.

Ezek a most folyó tudományos kutatások elég bőven szolgálnak nekünk érdekes adatokkal, amelyek nemcsak tudásunkat gyarapítják, hanem növelik bennünk életkedvünket, fokozzák kitartási készségünket az élet fáradalmai közepe; látjuk, hogy az emberi munka és törekvés milyen óriási akadályokat gördít el nehéz életutunkból, amelyen tovább botorkálnunk kell és érdemes.

Véredényeink e hatalmas, mintegy öt millió négyzetcentiméternyi területen 80 négyzetméternyi terület, vagy mondjuk felület áll kutatási célokból a tudósok rendelkezésére és oly finom optikai eszközök, amelyekkel még az 5—20 mikrométer átmérőjű (1 mikrométer = 1 ezredmilliméter) véredények működését is látni és követni tudjuk, olyan vékony hajszálerekben végbemenő folyamatot, amelyen éppen hogy egy darab vérttestecske átfolyhat. Optikai uton már pontosan megállapították például azt is, hogy a mutatóujjak körömágyában 501, az ujjhegyekben 236, lábujjunk körömágyában 593, a vékonybélben körülbelül 600 hajszálerecske van egy-egy négyzetcentiméternyi területen.

A bonctani kutatások és klinikai kísérletek végnélkül folynak tovább, a zárt ajtók mögött alig szívárog ki valami hír, adat a nagy nyilvánosság elé, éppen ezért csodálkozunk is azon, amit a tudósok olyan természetesen találnak.

A csontvázkereskedő

Párizsból jelentik: A rue de l'École de Médecine, az orvostani főiskola közelében igen különös üzletre bukkant a járókelő, amely talán a maga nemében egyedülálló a világon. Ódon földszinti épület, kicsiny ablakkal, keskeny, bejárattal, sötét hűvös termekkel — itt székel a világ legfurcsább kereskedője a csontvázak őszhaju árusa. A ház mellett egy ferencesrendű kolostor áll, amelyben annakidején, a nagy forradalomkor, a jakobinusok egyik klubja volt. Maga a környezet igen nagy vonzóerővel bír, úgyhogy az idegenek, akik Párizsba vetődnek, nem mulasztják el, hogy ezt a különös házat és a benne levő üzletet meg ne tekintsék, sőt nem mulasztják el azt sem, hogy átlépjék az üzlet küszöbét és beljebb juttva, végignézzék a hűvös termet, amelyben nagy mennyiségben van halomra rakva a legfurcsább áru, ami drága pénzen ugyan, de mindenkor megvehető, az emberi csontváz egy-egy kikészített diszplánája.

Az üzlet jelenlegi tulajdonosa egy Belgiumból Párizsba vetődött kereskedő, aki már évtizedek óta foglalkozik emberi csontok vételével és eladásával. Az árut a szomszédos orvosi főiskola szállítja. A ház udvarra eső részén terül el a furcsa műhely, ahol a csontokat feldolgozzák, illetve kikészítik.

A műhelyben mindössze három-négy munkás dolgozik, akik a klinikáról hatalmas ládákból átkerült csontokat szortírozzák, majd pedig hatalmas alkohollal tektett medencébe áztatják innen pedig kiszedve a tömegnyi csontot, megtisztítják őket a főlöleges anyagoktól. A „steril” árut ezután fehérítik, majd pedig a legművészebb munkára kerül sor. Tekintettel arra, hogy az emberi csontváz 208 darabból áll, igen nagy időt igényel a 208 darab csont összeállítása, illetve egybefűzése, olyképpen, hogy hibátlan csontvázat alkosson.

A felfűzött csontvázak ezután a műhely ugynevezett fénykamrájába kerülnek, ahol hatalmas villanylámpákkal világítják meg őket, amiáltal a csont egy árnyalattal fehérebb lesz. A hosszas eljárás után végül is a „kész áru” bekerül az üzletbe, ahol a csontvázak a ruha-kereskedésben függő öltönyökhöz hasonló módon rudakon egymás mellett lógnak. Minden csontváznak megvan a maga száma és a maga mérete.

Szemtanuk állítása szerint, akik valaha ebben a furcsa üzletben jártak, borzongás fogja el az embert, amikor a különös illatu, eléggé sötét üzletbe lép, az egész olyba tűnik, mintha egy földalatti kriptában járna, de néhány percnyi séta után ezt is meg lehet ezokni és az ember arra gondol, hátha a csontvázak közül valamelyik ismerősére bukkanna.

KÖNYVEK,

amelyeket olvasni kell!

Müller: Kövess engem	35 lel
László: Jézus Szíves iskolája	27 "
Dombi: Kalauz	35 "
Legeza: A világmiszió hősei	60 "
Tomka: Három nap a Manrézában	fűzve 130 "
Tomka: Három nap a Manrézában	kötve 175 "
Kühár: Az örök élet forrásai a hét Szentségben fűzve	130 "
Müller: Szeressétek egymást	33 "
Elekes: Krisztust-kenyeret	165 "
Müller: Nagy Szentség szolgálatában	90 "
Plus: Isten bennünk, kötve	145 "
Kühár: Liturgikus Lexikon	215 "
Kemenes: Keresztény királyi papság	75 "
Huszár: Katolikus akció szociális gondolatai	110 "
Lischerong: Magyar Jezsuiták Kinában	145 "
Osly: Szabin testvér	120 "
Biró: E jelben győzni fogsz	20 "
?: Öreg plébános levelei. I., II., III.	240 "
Pakocs: Örömet akartok	60 "
Faulhaber: Kereszténység-zsidóság	80 "
Tamás: Prohászka társadalmi szemlélete	45 "
Czapik: Vasárnapi szentbeszéd	55 "

Vidéki megrendeléseknél plus 15 lel portó.
Kapható: KÖNYVCSZÁLYUNKNÁL.

AKTUALIS NÉPSZERŰ TUDOMÁNYOS KÖNYV, AMELY MINDENKIT ÉRDEKEL

Dr. med., phil. nat. et pol. Gáspár János egyetemi m. tanár

Fajismeret

A JERMAN ANTRÓPÓLOGIA ES ORVOSTUDOMÁNY TAN PROBLÉMÁI

Tartalomjegyzékéből:

A modern fajproblémák — Faji adottságok a változó környezetben — A faji tulajdonságok kapcsolódása — Az örökös bonyolult esetek — A fajok közti különbségek okairól — Északi faj — Földközi faj — Szemita faj — Gínari faj — Mongoloidok — Alpesi faj — Európai népek fajbeli összetétele — Germanok, Románok, Szlovák, Finn-ugorok, A magyarság fajképe — A zsidóság fajképe — Az ember faji csoportosításának megállapítása — Termet és testarányok — Bőr, haj és szemszín — Fajok és népek vérrokonsága — Faji hajlamosság — Társadalmi csoportok — A faj, mint társadalom — Társadalmi osztályok hanyatlásának élettani okairól — Fajtság és nemzetiség, stb., stb. — Faji kérdés a jelen kor mindennapi aktuális problémája és mindenki, aki a faji kérdés titkát pontosan ismerni akarja, feltétlenül olvassa meg a kiváló könnyű stílusban megírt felvilágosító munkát.

Ara 140 lel és portó.

Kapható: KÖNYVCSZÁLYUNKNÁL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés felügyelői helye
Oradea, Strada Regele Carol II, 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos. Egész évre 200, egy hónapra 70 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., egy hónapra 15 P.
 Egyes szám ára 30 fillér, vasárnap és ünnepek 40 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.
 Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cíj szerkesztő: **dr. Sulayk István**
 Csal. Párt. Unió: 13.
 Kéziratokat nem öntik meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre választunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: További javulás, az északi légáramlás gyengül, a nappali hőmérséklet melegsik, de az éjszaka még hűvös marad.

Zürichi zárlat, Párizs 20.20, London 15.42, Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 51.77 fél, Milánó 24.15, Amszterdam 208.27 fél, Berlin 123.30, Bécs — schilling 57, Prága 12.68, Varsó 57.70, Belgrad 700.

Meghalt Súlyom Géza gelintai esperes-plébános. Tg.-Săcușca. Saját tud. Gelintai község neve a felekezeti iskolája körül már esztendőök óta folyó harcok révén Ardeal-szerte közismert. Ennek a nagy római katolikus községnek, valamint a hozzátartozó Hilib és Harale filiáknak volt 36 esztendőn át plébánosa, illetve esperes-plébánosa **Súlyom Géza**, aki 70 éves korában, augusztus 22-én éjjel meghalt. Az elhunyt esperes-plébános magas műveltségű, hajlíthatatlan gerincű székely ember volt s mint pap, igazi vezére, atyja a rábízott nyájnak. Az ő idejében fejezték be Gelintán az új templom építkezését. Ő volt az, aki a ma már világhírességű gelintai freskókat a régi templomban különösen gondjaiba vette, felhívta azokra a híres műtörténészek figyelmét és az ő buzgó papi munkásságának köszönhető az is, hogy ennek a nagy erdőalatti falunak szinte példás hitélete van. Munkájában soha nem ismert fáradtságot s most, a hetven év határán is csak akkor kérte nyugdíjaztatását, amikor már a sok küzdelem teljesen felőrölte szívós szervezetejét. Ez év július 1-én ment nyugdíjba és augusztus 22-én, 48 évi papi szolgálat után örök álomra hunyta jószágos szeméit. Temetése augusztus 24-én volt a kerületi papság és több ezer ember jelenlétében. A gyászmisét dr. **Péterffy Lőrinc** főesperes mutatta be az egek Urának, gyászbeszédet **Bögözy József** catalinai plébános, tanfelügyelő mondott. A templomkertben levő sírnál, melyet valóságos elborították a szeretet virágai, **Oláh István** megyebíró és **Barabás Márton** turiai plébános bucsuztatták a nagy elköltözöttet, kinek emléke örökre megmarad a székely nép között.

Templomszentelés és bérmlás Oravitán. Timisoara. Saját tud. Oravita társadalmi nagy előkészületeket tesz abból az alkalomból, hogy Pacha Agoston dr. megyéspüspök meglátogatja a várost, ünnepélyesen beszenteli az újonnan restaurált templomot és a bérmlás szentelését is kiosztja. A templomot Engelhardt József főesperes-plébános akciójára teljesen renoválták. A festést Ulrich Géza, Aradulnóun lakó művész végezte, a külső megújítást pedig Pantelly Rezső oravitai építész. A püspök szeptember 13-án konzekrálja a templomot és szeptember 14-én osztja ki a bérmlást.

Nemzetközi kereskedelmi konferencia Bucurestiben. Timisoara. Saját tud. N. Saveanu volt miniszter, a képviselőház elnöke Timisoarán járva kijelentette, hogy Bucurestiben szeptember 17-től 20-ig nagyszabású nemzetközi kereskedelmi konferencia lesz, amelyen különböző államoknak körülbelül százötven-kétszáz képviselő-delegáltja vesz részt. A részletes programot már meg is állapították. Saveanu, aki a román parlamenti kereskedelmi bizottság elnöke, az interparlamentáris kereskedelmi konferencián is elnökölni fog. Szeptember 17-én a konferencia pénzügyi bizottsága tart ülést, mely után az ünnepélyes megnyitót következik. Ezen Saveanun kívül **Titulescu** külügyminiszter, **Costinescu** kereskedelmi miniszter s az egyes államok képviselői szólnak fel. A konferenciával kapcsolatosan nagyszabású ünnepségeket rendeznek. A konferencia résztvevői a tengeri fürdőhelyekre is kirándulnak s végül királyi kihallgatáson fognak megjelenni.

Svéd királyi hercegnő Budapesten. Stockholmból jelentik: **Lujza** hercegnő, **Gusztáv Adolf** királyi herceg felesége csütörtökön Magyarországra utazott s ott egy melegvizű gyógyfürdőn fogja kezeltetni magát.

Tizenhárom méter mélységre szakadt a budai Kapisztrán-tér egy része. Budapestről jelentik: Tudott dolog, hogy a budai vár alatt alagutak, pincék vannak még a török világhő és számos barlang. Az alagutakat lassanként megpróbálják feltárni és a Kapisztrán-téren a nyáron alagut szellőztetőt is készítettek. Most a Kapisztrán-téren, a Nádor-laktanya a Kapisztrán-szobor mögött szakadt az aszfaltburkolat körülbelül hét négyzetméternyi területen. A nyílás mélysége körülbelül 12—14 méter. A szakadékot fakorlással zárták körül, majd geológusok helyszíni vizsgálatot tartottak és megállapították, hogy a beomlás területén a török uralom idejéből maradt földalatti pincék és folyosók fölött elhuzódó földréz lecsúszott és már napok óta csak az aszfalttréteg borította az üreget. Csodálatos véletlennek mondják, hogy abban az időpontban, amikor a talaj besüppedt, nem haladt arra semmilyen jármű, sem járókelő. Az egész környező területet műszaki bizottság fogja átvizsgálni.

A budapesti bankeskalás állítólagos médiuma is csúsz. Budapestről jelentik: A Hermes banknál elkövetett szélhámosság ügyében egyre újabb szereplők kerülnek a rendőrség elé. Csütörtökön este a rendőrségen már 11 szereplőről tudtak de valószínű, hogy még szaporodni fog a számuk. Eddig 9 egyén került letartóztatásba. Csütörtökön délután expressz-levél és poste-restante levél révén újabb 17 ezer pengőt kapott vissza a bank, ugy. hogy eddig már 90 ezer pengőt került meg. Az is megállapítást nyert hogy **Kvanka Jánosné**, a „médium“ aki eleinte a legmulatságosabb figurának látszott, nem is olyan bolond, mint amilyennek tartják. Már ugyszólván minden foglalkozást üzent eddig életében és egyizben már másfélévi börtönrre is ítélték. A zsákmányból 22 ezer pengőt elvett és kifizette belőle a háza adóját. Az alvilágban azzal vádolják, hogy szimulál.

*** Erős, vérbő, kővér emberek** igaznak napoként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Az orvosok ajánlják.

A legszörnyűbb drámai előadás. A tearealiztikusabb drámát a belgiumi Tournai-ban mutatták be II. Fülöp spanyol király tiszteletére 1549-ben. Ennek a darabnak a hőse egy gonosztevő, akit halálra ítélnék és ki is végeznek. Már most a siralomházban akadt egy halálra ítélt, aki vállalkozott a főszerep eljátszására. A próbánál a hóhér papírmaskebárdot használt, a diszulfidáson azonban valóságos megtörtént a befejezés. Innen indulhatott ki a szinpad verizmusa, szerencsére, visszafeljőző vonalban.

Jó cukorrépatermés ígérkezik. A „Prezentul“ jelentése szerint az elmúlt hetek nagy forrósága miatt sok helyen leszáradt, lefennyadt a cukorrépa levele, azonban az augusztus eleji eső helyrehozta a kánikula által okozott bántalmakat. Az ország nyugati részében a cukorrépa leveleit helyenként megtámadta a *Cerozpora beticola*, de lényegesebb kárt nem okozott, úgyhogy országsszerte szép cukorrépatermésre van kilátás.

Történelmi, politikai, néprajzi háttérben:

Willam - Zsivos S. J.

Jézus élete

című mű 500 oldalas, térképpel díszített könyv Jézus életét korai jellemrajzának a áfestésével állítja felénk elé.

Ara 235 lejt és portó.

Kapható: könyvosztályunknál

Halálozás. Budapestről jelentik: Olay Ferenc, közoktatásügyi miniszteriumi tanácsos, a kisebbségi kérdések kiváló szakértője és több ilyen tárgyú könyv szerzője, 50 éves korában, hirtelen elhunyt.

Remeteáról jelentik: Özy Puskás Sámuelné született Kiss Vira 56 éves korában csütörtökön Remeteán elhunyt. A megboldogult uriaszonyt szombaton délután helyezik örök nyugalomra Remeteán.

Oradeán sürgősen fel kell állítani a repülőteret. Pénteken reggel 7 órakor megjelent a városházán N. **Stefanescu** vezérfelügyelő, a hadügyminisztérium mellett működő repülésügyi államtitkárság egyik magasrangú tisztviselője. Stefanescu inspektor telefonon azonnal magához kérte a városi és a vármegyei főmérnöki hivatal összes tagjait s velük beható tanácskozást folytatott az oradeai repülőter sürgős felállításáról. Stefanescu vezérfelügyelő a mérnökökkel együtt megállapította, kijelölte azt a helyet, ahol a repülőteret a légitrafalom céljaira a legsürgősebben meg kell építeni és a délelőtti folyamán erről a kérdésről hosszasan tárgyalt **Fodor Péter** alpolgármesterrel is.

Négy ember meghalt vesztésben. Clujról jelentik: Négy ember halt meg a Cluj Pasteur-intézetben vesztésben, mert mind a négyet későn, csak akkor szállították be, amikor már a vesztés jelei mutatkoztak rajtuk, vagyis már késő volt a vesztés elleni oltás. Az első egy 13 éves fiú Breban Péter, aki a Baja-Mare melletti Rozsály-hegy oldalán juhokat őrzött egy 16 éves társával. Elaludtak a déli mezőben a kis Breban-fiu arra ébredt, hogy a juhok nyugtalanul riadtnak szétszaladnak. Rémülten látta, hogy egy hatalmas farkas ijesztette meg a juhokat. Súlyos botját a tőle néhány lépésre levő farkashoz hajította, az állatot azonban nem sikerült elkergetnie, sőt a farkas rárohant. A fenevad leszakította a szerencsétlen gyermek félarcát, testét is összemarcangolta, majd elragadott egy már megölt juhot és elmenekült. A kisgyermek sikoltozásaira felébredt 16 esztendőes társa, aki a faluba segítette Breban Pétert, a horzajmasan sérült gyermeket szekéren a báimarei közpórházba vitték. Itt az orvosok véleménye az volt, hogy Breban Péter életben marad, de örök életében nyomorék lesz. Néhány nap előtt aztán a kisfiu a vesztés jelei mutatkoztak. A Cluj Pasteur-intézetbe szállították, segíteni azonban már nem lehetett rajta. Irizatos kinok között kiszenyedett. Ugyancsak a napokban halt meg a Cluj Pasteur-intézetben három maramures megyei ember, akiket Sighet melletti falu közelében szintén vesztett farkas marcangolt össze. A vesztett farkas hat lovat is megmárt. Ezek szintén elpusztultak.

Országos vásár Oradeán. Oradea város határozata értelmében az országos kirakó- és állatvásárt szeptember 7-én tartják meg.

Egy munkásember halálraégett az étheres gumioldattól. Timisoara. Saját tud. A Victoria-bank egyik másodkerületi házában tűz támadt, amelynek egy munkás is áldozatul esett. Két földszintes helyiségben az „Astra“ cipőgyár és a „Ceres“ keményítőgyár, felszámolás alatt lévő vállalatok, különböző berendezési tárgyait raktározták el. A felszámolást egyebek közt **Petcu Gyula** mérnök végzi, s mellette egy **Salamon József** nevű munkás volt alkalmazva. Salamon éppen egy gépjávitásán dolgozott, amikor a szerzőjével eltört egy ötvenliteres, éterrel preparált gumioldatot tartalmazó üveget. Az üveg tartalma szétfolyt a helyiségben s egy része az ajtó alatt a folyosóra is kifolyt. Salamon hozzászállt, hogy a gumioldatot eltakarítsa, amikor az hirtelen meggyulladt. A következő pillanatban az egész helyiség lángborult s a tűz csakhamar átterjedt a másik helyiségre is. Salamonnak már nem maradt elég ideje a menekülésre. A keze is tele volt gumioldattal, ami szintén lángot vetett és a ruhája is égni kezdett. A tűzoltók és mentők vitték ki az égő szobából a szerencsétlen munkást, aki egész testén szörnyű égési sebeket szenvedett és eszméletlen állapotban került a kórházba. Közben a tűz oltásához láttak. A tűzoltóság nagy nehézségekkel kellett megküzdenie s csak úgy tudták elfojtani a tüzet, hogy homokot szórtak rá. Salamon Józsefet már nem lehetett megmenteni. Iszonyú kinok között meghalt a kórházban. A rendőrség a tűz keletkezésének kiderítésére széleskörű nyomozást indított. A második kerületi rendőrkormányzó jelentése szerint a kiomlott gumioldat azért fogott tüzet, mert **Petcu Gyula** mérnök égő gyufaszálat dobott a padlóra. Salamon a halála előtt néhány pillanatra magához tért és környezete kérdéseire annyit tudott közölni, hogy nincsen tudomása róla, hogy a mérnök gyufaszálat dobott el. Az eset még nincsen kellően tisztázva.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

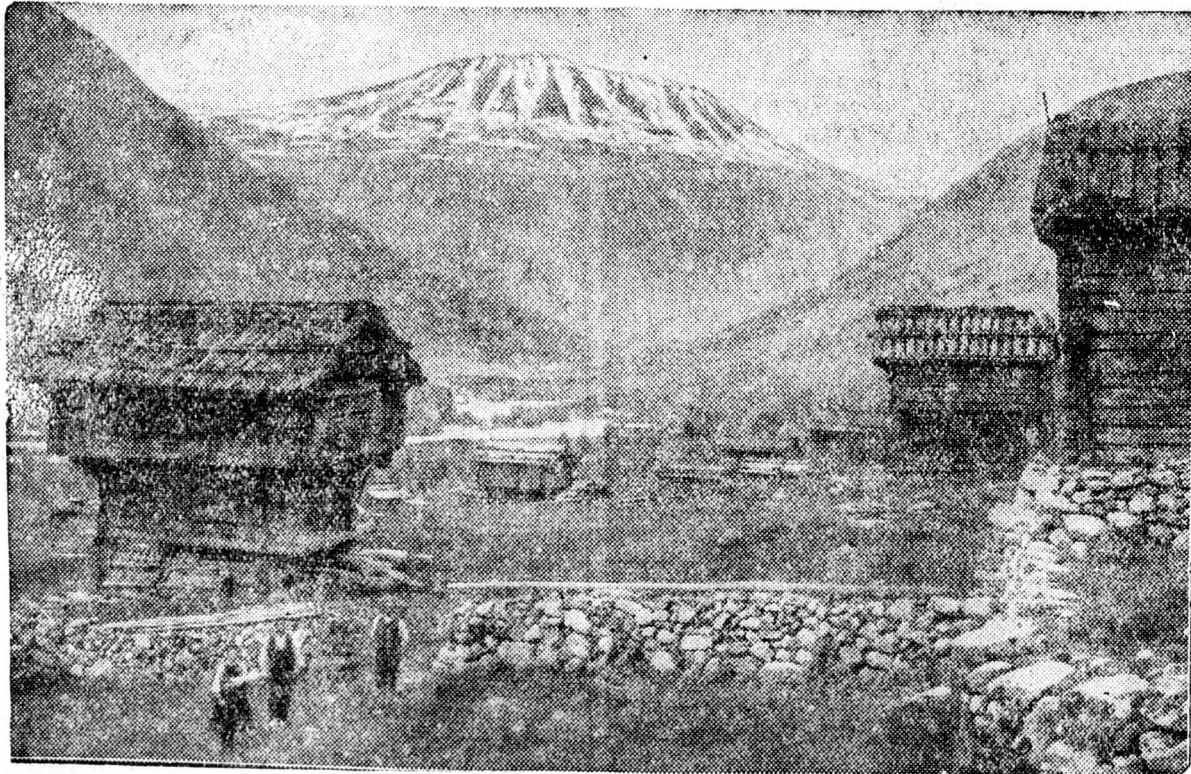
* **Bélnyehesség és kinzó főfájások, a máj és az epeutak bántalma, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását. Az orvosok ajánlják.**

Rablónyilkosság áldozata lett a tiszadadi plébános. Nyiregyházáról jelentik: A tiszadadi csendőrségen csütörtökön délután jelentkezett **Lates Kálmán** jószágfelügyelő, aki az egyházközség világi elnöke. Elmondotta, hogy a plébánostól előző napon levelet kapott, amelyben a plébános közölte, hogy a pénztárost és az ellenőröket összehívta, átveszi tőlük a begyűlt adóösszeget és személyesen viszi át Tiszadadra. Ez az összeg 2 ezer pengő volt, s most nem találják. Valószínű, hogy elrabolták tőle s emiatt ölték meg.

A diót szeptember 15-ig nem szabad leszedni A rendőrség közölte, hogy a földművelésügyi minisztérium rendelete értelmében a diotermést folyó évi szeptember 15-ig tilos leszedni. A kihágásoknál megtalált diomennyiséget el fogják kobozni.

A sakkolimpia mai állása. Münchenből jelentik: A tizenegyedik forduló után a sakkolimpia jelenlegi állása a következő: 1. Németország 76 pont, 2. Magyarország 71 fél, 3. Lengyelország 71 fél, 4. Jugoszlávia 69 fél, 5. Lettország 68 pont, 6. Ausztria 65 fél, 7. Csehszlovákia 63 fél pont. Németország és Lettország egy mérkőzéssel többet játszottak.

* **Mindig újabb és újabb módszerek.** A találatok reklámszakemberek állandóan új és új módszereket eszelnek ki készítmények propagálására. Elég gyakran bosszankodunk is a tulajdonosok tolatkodóvá váló, vagy esetleg időnként túlságosan igénybe vevő módszerek miatt, azonban annál hálásabbak vagyunk, ha egy-egy propaganda eszköz megfelelő formában fog meg és köt le bennünket főként azzal, hogy a módszer eredeti és izlésekes feltűnése. Néhány hónapja egy nagy „Bayer” kocsi járja keresztül-kasul az országot. Modern áramvonalas alakja és feltűnő színe nagyon is megfelelő reklámcélokra. Éste pedig újabb meglepetéseket kapunk: a kocsi két oldalán elhelyezett „Bayer”-keresztek kigyulnak és működésbe lép a technikai berendezés is. Egy erős hangszóró a legújabb slágerekkel szórakoztat és (természetesen) ismét elismertli azt a közismert tényt, hogy a „Bayer” készítmények, mint aszpirin, pyramidon, heimitol, panflavin, kresival, chinoplasmín, stb. még mindig a legjobbak. A sötétség beálltával az autó szabadtéri mozielőadást rendez. Saját maga állítja elő az áramot és a színpadot is az autóból varázsolják elő. Es nem néma filmet, hanem egészen modern hangosfilmet perget le előttünk. Tarka sorrendben a legérdekesebb — eddig teljesen ismeretlen — szórakoztató, tanító és propaganda filmeket látunk és hallunk. Ezek a filmeknek keresztül fogalmat alkothatunk a világszerte ismert, hatalmas „Bayer” művekről. Megtudjuk, hogy itt, ezekben az óriási laboratóriumokban és gyárakban legelső sorban komoly tudományos munkát végeznek és az emberiség egészségét óvják. Az ország nagyrésztét bejárta már ez az érdekes autó és a közel jövőben sokan fogják még látni és hallani. Ez a propaganda eszköz tényleg érdekes, szórakoztató és intelligens, ezt szívesen fogadjuk.

Telemarken festői vidéke

Dél-Norvégiában, ahol most Rjukanban Észak-Európa legnagyobb erőművét létesítették. Ez a vidék egészen a mai időkig megőrizte természetes karakterét.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 30.

București. 7.30 Reggeli műsor. 12 Harangszó és egyházi beszéd. 12.20 Karlemezek. 12.40 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 13.40 A Rádiózenekar hangversenye műsorának folytatása. 14.30 Időszérő anyag. 19.15 A katonazenekar hangversenyének közvetítése. 20.20 A katonazenekar hangversenyének folytatása. 21.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.50 Kok-tánczenekar.

Budapest I. 10 Egyházi zene és szentbeszéd a felszentelésének 80. évfordulóját ünneplő esztergomi bazilikából. A szentmisét Serédi Jusztinián dr bíboros hercegprímás pontifikálja. A szentbeszédet Jeszenszky Kálmán prélat, apátkanonok mondja. 11.20 Közvetítés az esztergomi ásatásokról. 11.50 Hírek. 12.15 Unitárius istentisztelet. Szentbeszédet mond Barabás István. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjából alakult zenekar. 14.45 Puhár István előadása. 15.15 Hanglemezek. 16.30 Gazdáknek. 16.50 Magyar nóták zongorán. 17.30 Közművelődési előadás. 18 Szalonzene. 19.10 Saád Béla csevegése. 19.40 Cigányzene. 20.40 Budavára folszabadítása. 21 Operatársulatok. 22.30 Hírek. 23 Jazz. 24 Öreg cigányprimások 20 tagu zenekara. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 31.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 21.30 A Theodorescu-önösné hangversenye. 22.10 Marinescu Emil tenor áriaestje, melynek műsora a következő: Hugonották, két ária. Mesterdalnokok- és Lohengrin-ária. 22.45 Marcuzenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Weigand Tibor énekel. 14.55 Hegedű. 15.40 Hírek. 17.15 Ferenczi István előadása. 17.45 Hírek. 18 Magyar nóták. 18.50 Közvetítés Nagylak határában dolgozó főiskolai haligatők táboraiból. 19.30 Zongora. 20.10 Liliomfi a Studióban. 22.30 Hanglemezek. 23 Hírek. 24 Jazz.

KEDD, Szeptember 1.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 Gramofonlemezek. 20.20 Gramofonlemezek. 21.25 Szimfonikus hangverseny. Mozart: 39. szimfónia. Lalo: Spanyol szimfónia hegedűre és zenekarra. Hegedűl Bobescu Lola. 22.45 A Szimfonikus zenekar hangversenyének folytatása: Debussy: Tavasz körtánc. Rabaud: Ekloga. Wagner: Trisztán előjáték és Izolda halála. Énekel: Helta Alda. 23.20 Lemezek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Zilzer Piroska zongorázik. 13.45 Hírek. 14.30 Postászenekar. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Neubauer Gyula dr előadása. 18.30 Keresztül-kasul Európán. 19.25 Az angol konjunktúra titka. 19.55 Ének. 20.30 Dalios Sándor elbeszélése. 21 Sza-

lonzene. 22.15 Hírek. 22.35 24 tagu kis cigánygyermek zenekar. 23 Időjárásjelentés. 23.40 Olasznyelvű előadás. 24 Kamarazene. 1.05 Hírek.

SZERDA, Szeptember 2.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 Julea Vazul zenekara. 20.40 Gramofonlemezek. 21.35 Albu Sandu hegedűl. Paganini—Kreisler: Menüet. Saint-Saens: Bevezetés és rondó capriccioso. Vieuxtemps: Andante. D'Ambrosio: D-dur szerenád. Ries: Moto perpetuo. 22.10 Vaia Emánuel énekel. 22.45 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 10 Közvetítés a Budavári Koronázó Főtemplomból. Ünnepi haladó szentmise és Te Deum, pontifikálja Serédi Jusztinián dr bíboros hercegprímás. 11.10 Hírek. 12.25 Ünnepegy Budavára felszabadításának évfordulójára. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Rendőrszenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 15.40 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Gönczy Magda dr előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Csermely Gyula elbeszélése. 18.30 Cigányzene. 19.30 Kies Ferenc előadása. 20.30 Emlékezés Buda visszafoglalásáról. 21.10 Ünnepi díszhangverseny. 22.05 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. Utána: Ünnepegy Budavára felszabadításának alkalmából. Majd: Szalonzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, Szeptember 3.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 Motzoi-zenekar. 19.50 Respighi-lemezek. 20.10 Motzoi-zenekar. 20.45 Respighi-lemezek. 21.20 A Rádiózenekar hangversenye a következő műsoral: Rust: Békakirály, nyitány. Giordano: Chénier, ábránd. De Micheli: Keleti alkony. Mascagni: Exotikus tánc. Foerster: Szerenád. Saint-Saens: Jota. Mrazek: Három tánc. Komzák: Badeni lányok. Goldmark: Spanyol induló. 22.47 Cristea-zenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Felolvasás. 12 A Rádió- és Lakberendezési Vásár megnyitása. 13 Harangszó. 13.05 Séta a kiállításon. 13.45 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Magyar nóták. 15.40 Hírek. 17.20 Petricskó Mihályné előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Szalonötös. 19 Bókay János előadása. 22 Nyitányok. 22.30 Hírek. 22.50 Szalonzene. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, Szeptember 4.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 20.05 Hangverseny. 20.45 Massenot: Manon, opera lemezeken.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 Jazz. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Ének. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Ének-gordonka. 15.40 Hírek. 17.15 Dr Wehner József előadása. 18.30 Magyar nóták. 19.30 Felolvasás. 20 Hanglemezek. 21 Külügyi negyedóra. 21.15 Hírek. 21.35 Operaházi zenekar. 22.55 Időjárásjelentés. 23 Szalonzene. 23.45 Németnyelvű előadás. 24 Katonazene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, Szeptember 5.

București. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 19 Katonazene. 20.25 Kabarélemezek. 21.15 Kísérőzenekar. Leemans: Induló. Courtioux: Keleti zenedarab. Grever: Slowfox. Heyder: Charly saxofonoz. Siegel: Tangó. Candiola: A kintorna. Fuchs: Laessu keringő. Dreyer: Orosz vázlatok. Siede: Indiai intermezzo. Waldteufel: Szirénvarázs, keringő. Geisler: Matróztánc. Heyman: Fox. 22.45 Kok-tánczenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.05 A Balatoni Sporthét megnyitása. 13.45 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Ének. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Zrínyi Károly előadása. 18.30 Szalonzene. 19.15 A rádió elterjedéséről. 19.30 Hanglemezek. 20.30 Rátkai Márton előadójátéka. 21.30 Hangversenyzenekar. 22.40 Hírek. 23 Cigányzene. 24 Jazz.

Iskolai beiratás. Az Oradea—Venetiai római katolikus elemi fiúiskolában (Str. Bisericii 2.) az 1936—37-ik tanévre szóló beiratások szeptember 1—10-ig eszközöltek. Az I. osztályba iratkozók hozzák az állami anyakönyvi értesítőt (Aviz), a többi osztályosoknál elegendő az előző tanévi iskolai értesítő. A tanítás szeptember hó 15-én kezdődik. Igazgatóság.

SPORT

„A sportláványosságok semmiben sem különböznek a cirkusztól“

A pénzügyminiszter érdekes nyilatkozata az új sporttörvényről és a látványosságok megadóztatásáról

A napokban, majd minden napilapban megjelent az a hír, hogy a pénzügyminiszter — azonnali hatállyal — 10 százalékos látványossági adót vett ki az ökölvívó és a labdarugó-mérkőzések és a görög-római birkózások jövedelmére. Ez a hír sportkörökben nagy megdöbbenést és elkeseredést okozott, mert eddig a sportláványosságok jövedelme teljesen adómentes volt, csupán a repülőbélyegilletéket kellett fizetni.

A fővárosi lapok munkatársai felkeresték ebben az ügyben a pénzügyminisztert, aki megindokolta a sportláványosságok megadóztatását. Az érdekes nyilatkozatot az alábbiakban adjuk:

— Az 1933 május 8-án és az 1936 április negyedikén szentesített sporttörvények adómentesnek nyilvánítják az amatőrök által rendezett összes sportláványosságokat. Azonban a sportegyletek már hosszú idő óta nem rendeznek igazi amatőr-mérkőzéseket. Romániában — egy néhány sportegylet kivételével — az összes csapatok tagjai a nemzetközi amatőr-ligának s ezen az alapon élveztek az adómentességet.

— Ez az amatőr-ség azonban csak névleges, mert minden romániai sporegylet tekinté-

lyes összegeket fizet játékosainak, sőt a nagyobb egyesületeknél a játékosoknak állandó fizetésük van.

— A mostani romániai sportláványosságok tehát semmiben sem különböznek a színháztól és cirkusztól, hol fizetett színészek, artisták szórakoztatják a közönséget.

— A különböző sportegyletek adómentességi igazolványait még a napokban bevonják és megsemmisítik a rendelet megjelenésétől kezdve, mindenféle sportláványosság adómentessége megszűnik.

— Azok a sportegyletek, melyek tagjai az UFSR-nek, kedvezményben részesülnek s a 10 százalékos látványossági adó helyett, csupán 5 százalékos adót fizetnek a mérkőzések jövedelméből.

A pénzügyminiszter rendelkezéséhez — a magunk részéről — csak annyit teszünk hozzá, hogy különösen nehéz helyzetbe hozta a kis egyleteket, amelyeknek rendszerint csak a labdarugó-szakosztályuk működik. Ezekre igazán nem lehet ráfogni, hogy profi-játékosokkal dolgoznának s mégis meg kell fizetniük az 5 százalékos adót, amely alól a rendelet nem ismer semmi kibúvót.

szervez s Tanganyika mandátum-jellegét megszünteti. Mindezt természetesen a németek jó tudják, úgy, hogy az Anglia támogatására oly nagy súlyt helyező német diploma fia is hagyott a Tanganyika-kérdés hánytorgatásával.

A harmadik birodalom gyarmatpolitikai törekvéseinek középpontjában Német-Dél-nyugat-afrika (most South West Africa) áll, mert hiszen erre a gyarmatra fordították a németek a háború előtt a legnagyobb anyagi áldozatokat s itt él még manapság is a legtöbb német telep. Német-Dél-nyugat-afrika mandátumának átadására a brit politika annál könnyebben határozhatná el magát, mert a mandátum birtokosa nem Anglia, hanem a Dél-afrikai Unió, amely feltűnő mértékű megértést tanúsít a német célok iránt. Pirow, a dél-afrikai kormány hadügyminisztere fentebb már megemlítette nyilatkozatában odáig ment, hogy a németek kolonizációs tevékenységét a világgazdasági életben egyenesen nélkülözhetetlennek mondotta. Lehetetlenség észre nem venni az érdekes összefüggést Pirow nyilatkozata és Schacht, a német Birodalmi Bank elnökének beszéde között, amelyet Németország gazdasági diáktóra a Pretoria német afrikajáró gőzös felavatása alkalmából mondott. Schacht beszédében erőteljesen kiemelte, hogy Németország és Dél-Afrika között nincsenek gazdasági ellentétek és Németország Anglia után ma a második helyen áll a Dél-afrikai Unió vevőinek sorában. A két beszéd mindenesetre legalább is érdekes fényt vet a gyarmatpolitika jövőbeni fejlődésének készülő lépéseire.

A Johannesburgban megjelenő Deutsche Afrika-Post egyik legutóbbi száma — nyilván német felsőbb utasításra — a következő figyelemreméltó megállapításokat tette: Meg vagyunk győződve, hogy Német-Dél-nyugat-afrika rövid időn belül visszakerül az anyaországhoz. Ez a németek részére oly értékes gyarmat sohasem tartozott a Dél-afrikai Unióhoz és a jövőben sem fog odatartozni. H. D.

Aprohírdetések

Aprohírdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb aprohírdetés ára 20 lel (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lel.

Lakás

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás. Évi bér 18.000 lel és vízdíj. Oradea, Strada Ioan Ciordaş 46. sz.

Háromszobás lakás központban szeptember 15-re kiadó. Oradea, Str. Take Jones cu No. 6.

Utcai szoba,

butorozva vagy butor nélkül, lebeűleg idesebb úr vagy urnó részére szeptember hó 16-ától kiadó. Str. Nicolae Zeişa No. 38 Oradea.

Utcai

különbejárattal butorozott szoba szeptember 1-től kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zeişa 11 a.

2 szobás, fürdőszobás, komplett lakás, minden mellékhelyiséggel szeptember 1-ére kiadó. Cím: Oradea, Reg. Ferd. No. 17. Blănăria.

Száras,

nagy pincehelyiséggel bérbeadunk. Oradea Strada Duca No. 9.

Adás-vétel

Üvegfal lölyfaborítású 560/200 méretű eladó. Pin.ér. Oradea, Baritiu-u. 4.

Eladó

jókarban levő írógép. „Torpedó“ román-magyar betűkkel. Esetleg bréheadó. Oradea, Str. Petőfi 10.

Különféle

Női ruha varrást vállalok háznál is, nagyon olcsón. Oradea, Str. Bratianu 24.

Teljes ellátással, fürdőszoba használattal, 2 diákleányt vagy fiút felveszek. Cím: Hangya, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 2.

Iskolás

gyermeket teljes ellátással elfogad. Oradea, Str. Gheorghe Lazar 20

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Oktatás

Zenker Margitnál szeptember 1-én újabb varró és szabásati tanfolyam kezdődik. Oradea, Bulv. Regele Ferdinand No. 44.

Láposy Zeneiskola Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20. Hegedű, zongora és zeneelméleti tanszakkal.

Vasárnap indul a „Tour de Roumanie“ kerékpárversenye

A „Tour de Roumanie 1936“ vasárnap kezdődik. Bucurestiből indulnak el a versenyzők a kéthetes Románia körüli kerékpáros utra. Az idén valójában részolga a verseny a „Románia körüli“ elnevezésre, hiszen Basarabiába és Bucovinába is elvezették utvonalmát, míg az előbbi években csupán Muntenia, Ardeal, Banat és Oltenia területét szelték keresztül a versenyzők.

A verseny méreteivel együtt az érdeklődés is megnőtt. Románián kívül öt nemzet csapata indul: Jugoszlávia, Lengyelország, Bulgária, a francia-spanyol és a német-svájci vegyes csapat. Az egyes nemzetek hivatalos csapatai a következők:

Románia: Marmocsa, Tapu, Hapciuc, Tudose.

Lengyelország: Daniel, Duda, Stefanitzky, Lipinsky.

Bulgária: Nicoloff, Nenoff, Simoff, Ilieff.

Jugoszlávia: Grguc, Abulnar, Lubics, Picket.

Franciaország—Spanyolország: Bat (francia), Richebourg (francia), Figueras (spanyol).

Németország—Svájc: Buse (német), Kutschbach (német), Wudernitz (svájci).

CAO—Crişana Oradeán

Vasárnap a helyi rangadót bonyolítják le Oradeán. A zöld-fehérek csapata a Crisanával csap össze a két értékes bajnoki pontért. A mérkőzést a Károly-nályán tartják meg délután 5 órai kezdettel. Oravezet bíraskodása mellett. Mindkét csapat legjobbjait állítja ki s így értehető az az érdeklődés, amely a legelső nemzeti bajnoki mérkőzés iránt megnyilvánul.

Feloszlott a III. ker. FC. Budapestről jelentik: A III. ker. FC feloszlatta proficsapatát s kilép a magyar Nemzeti Bajnokságból. Helyét a Szürke Taxi veszi át. Már most vasárnap az autövállaltal együttes játszik a III. ker. helyett a Phöbuseal.

A magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzései: Ujpest—Budai II, Ferencváros—Nemzeti, Hungária—Szeged FC, Phöbus—Szürketaxi, Böcskai—Soroksár, Kispeszt—Haladás, Budafok—Elektromos.

Érdekes terv a C) liga felállítására

Clujról jelentik: Az Északi Liga legutóbbi ülésének egyetlen tárgya a „C“-liga felállítása volt. Hosszas tanácskozás után úgy döntöttek, hogy előbb átirnak az összes alkerületekhez, hogy a város bajnokcsapatán kívül ki óhajt résztvenni a „C“-ligában. Az eddigi előjelek szerint a KAC, CFR (Cluj), UEG, Barkochba, Tricolor, Keramika, NSC, CFR (Oradea), Vasas, Sodronyipar, egy aiudi és esetleg egy uioarai csapat fog még résztvenni a „C“-ligában, amelynek sorsolását jövő héttől kezdve a városok közötti költségmegállapítást törölni fogják, úgyhogy mindenki a saját költségén fog utazni az ellenfélhez. A vendéglátó egyesületnek csupán a bírói díjakat kell fedezni, amit két nappal a mérkőzés előtt le kell tenni az alkerülethez. Minden mérkőzésre csak a közvetlen körzetből fognak bírók kiküldeni és annak is napi díját leszállítják. Az Északi Liga vezetősége ezzel reméli, hogy az egyesületeket megmenti a nagy deficitől és beneveznek a „C“-ligába, ahol 3500 leies garanciát kell letennie az esetleges ki nem fizetett bírói díjak vagy büntetések fedezésére.

Venus—CAO 5:3 (3:2). Bucurestiből jelentik: A villanyfényes barátságos mérkőzésen a nagy formában lévő Venus megérdemelten győzött. A CAO mindhárom gólját Bodola lőtte.

Tennisverseny a Banatban. Timişoara. Saját tud. Lovrin banati községben az ottani teniszegyesület harmincéves fermállása alkalmából nagyarányu versenyt rendez, amelyen résztvevők Aradról, Salontáról, Sibuból és Braşovból, valamint a Banatból megjelennek. A teniszversenyt szombaton és vasárnapon tartják meg.

Auer leszerződött a CFR-hez. Bucurestiből jelentik: Háromszázötven ezer lei lelépési díjat és huszezer lei fizetést fog kapni Auer a CFR-től. A háromszázötven ezer leit teljes egészében kapja, mivel az Ujpesti, amely szabadlistára tette, semmiféle anyagi feltételt nem támaszt vele szemben. Egy baj van csak a szerződés körében: Auernek azonnal kérvényeznie kell a román állampolgárságot.